DRÅBERNE

Illustreret af forfatteren

2000-2012-2022

Lissen Seligmann

DRÅBERNE

Dråberne falder, uanset time

uanset ladning falder de ens

lindere, trægere, lettere, tungere

aldrig gør de sig udtilbens

runder i det lige nu de har sluppet

fladslåes efter et susende fald

samler sig prompte prosaisk i pytter

klar til at lyde et kommende kald

siver og søger igennem og via

til søer af væsensuensartet last

men flyder, fordamper og falder tilbage

til Moderhavet med egen hast

Indhold

Forord		4
1.	Vognstangen	6
2.	Fængslet	11
3.	Plat eller krone	14
4.	Bøddelens søn	21
5.	Krone	26
6.	Kampen	30
7.	Vandfaldet	36
8.	Den varme Grød	42
9.	Hjem, kære hjem	46
10.	Den nøgne abe	52
11.	Fri af århundreder	60

Forord

Følgende er en fortælling, baseret på virkelige hændelser. Den er altså i høj grad sand, men ikke en udlevering af specifikke mennesker. Skulle nogen finde "deres historie" i den, er det blot et naturligt udslag af at også deres guddommelige dråbe spejles i fortællingen.

Kærlig hilsen

Lissen

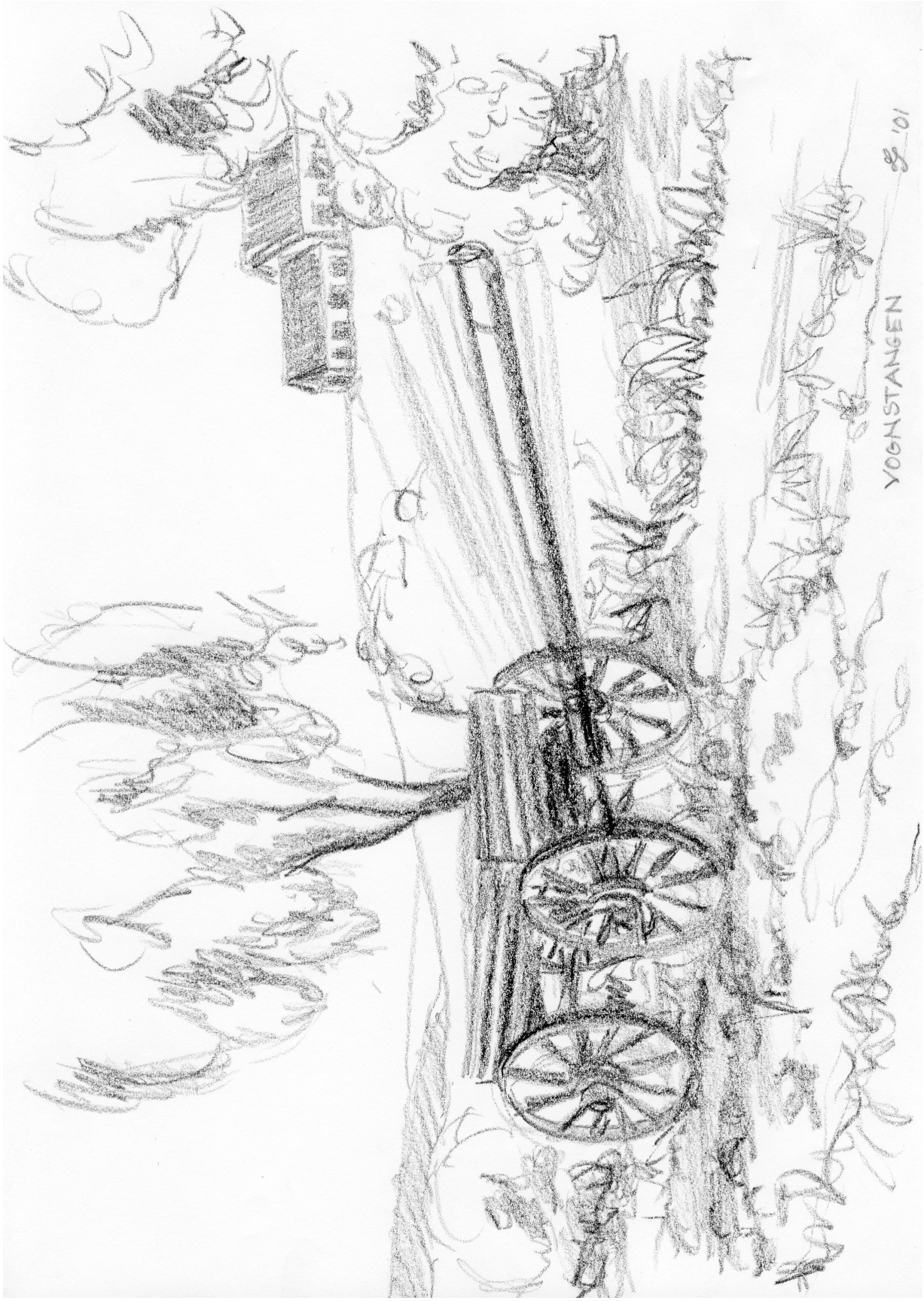
YOGNSTANGEN
'01

1. Vognstangen

Alt svømmede og drejede for mig som var jeg i en malstrøm – jeg så nogen over mig og hørte brudstykker af samtale om en eller anden der vist var mig, i næste sekund var der ingen, så var det lyst, så var det mørkt – min hjerne var som en grydefuld af de nudler børnene plejede at kalde maddiker, løse stumper, bortset fra det medium stumperne flød rundt i: én blæksort, altgennemtrængende, fortvivlende håbløshed. Gid jeg var død. Hver gang der var et øjebliks bevidsthed var håbløsheden der: gid jeg var død. Men jeg døde ikke. De gav mig ikke lov, og jeg var rasende på dem, alle de geskæftige hvide kitler der omgav mit magtesløse, omfangsrige korpus. Efter en uvis tid blev min hjerne langsomt mere klar, svømmeriet aftog; men så trængte omfanget af min situation for alvor igennem, og den var ikke opmuntrende. Jeg var faldet om hjemme i entreen af et slagtilfælde, hasteindlagt, kunne ikke formulere mig, ikke skrive, dårligt bevæge mig, slet ikke gå, ikke læse... mit humør var dog bedre nu, for iblandet al den kemi de hældte i mig for at snyde mig for døden var der også noget antidepressivt. Alligevel kredsede mine tanker næsten konstant om min pistol hjemme i skrivebordsskuffen på mit kontor.

Den tanke hjalp mig faktisk igennem, for jeg kunne ikke skyde mig selv en kugle for panden uden at være blevet rask nok til at komme hjem, og jeg var også nødt til at genvinde i det mindste en del af min førlighed, så jeg lagde al min vilje og koncentration i genoptræningen. Det gik tænderskærende langsomt og jeg blev så hurtigt træt, en træthed jeg aldrig har kendt magen til. Dødelig udmattelse simpelthen. Af og til fik jeg et raserianfald i desperation, men de roste mig for min vilje og kampgejst og bedyrede at jeg gjorde fremskridt med lynets hast. De skulle bare have vidst hvorfor jeg var så samarbejdsvillig. Det gjorde de nok også, for da jeg omsider kom hjem og fik mulighed for fem minutter alene med min skrivebordsskuffe var pistolen væk. Det samme var den i skabet som jeg troede ingen vidste om. Pokker tage Kirstine! Nå, men det gik i det mindste fremad nu, så hurtigt at jeg selv kunne mærke det. Det var imidlertid ikke noget jeg kunne takke sundhedsvæsenet for. Da først jeg var kommet hjem, fik jeg snart besked om at yderligere genoptræning måtte jeg selv bekoste fordi jeg var for rig (og for gammel?!).

Hvad andet kunne man næsten forvente? Hele mit liv havde devisen været at mig var der da ingen der gad løfte en finger for, jeg måtte klare mig selv, og det havde jeg så gjort – og betalt skat af mine indtægter, aldrig ligget nogen til byrde, sparet op til lidt fornøjelse i min alderdom, og så måtte jeg nu punge ud af spareskillingerne til det her! Jeg var meget bitter. Var jeg ikke hele livet blevet sparket når jeg lå ned... så tænkte jeg: "De kan rende mig!" og betalte. Når det endelig skulle være passede det mig egentlig fint ikke at have systemets snotaber at takke for noget. - Ved siden af genoptræningen der omfattede både fysisk træning og hjernetræning tog jeg kontakt til nogle af de mange mere alternative bekendte jeg havde skaffet mig igennem et langt livs arbejde, med kendskab til andre former for behandling end de gængse lægers. Ad den vej prøvede jeg meget forskelligt. Jeg fik stadig en hulens masse kemi daglig, og min kone administrerede det for mig, det var nemlig en af de kedelige følger af slagtilfældet som ikke lod til at fortage sig...

jeg var ude af stand til at have styr på noget der havde med tabeller, rækkefølger eller oversigter at gøre, kort sagt kalenderen, mit elektroniske apparatur og min pc. Selv telefonen voldte mig kvaler. Køre bil kunne jeg heller ikke, og det var næsten det værste. Jeg, der altid havde været så fri var nu rædsomt afhængig af min kone, nødt til at trisse rundt hjemme, for jeg kunne jo ikke overskue de offentlige transportmidlers køreplaner. Jeg var ved at gå agurk, så Kirstine bøjede sig for de uoverskuelige konsekvenser af at have mig gående rundt i frådende rastløshed derhjemme og fulgte mig til og fra tog og busser. I starten kom der nogle interessante overraskelser når jeg kørte for langt eller glemte tiden eller tog den gale rute når jeg skulle hjem; men jeg var stædig og blev stille og roligt bedre til at holde kursen og passe tiden ligesom det stadig gik fremad på andre måder, bare langsommere nu føltes det som, nu hvor det ikke mere så meget var den ydre bevægelighed der haltede.

Så en dag talte jeg med en kvinde jeg havde kendt i en 30 år. Hun havde en datter som jeg vidste også puslede uden om systemet. Datteren var "klarsynet terapeut", som Ilse kaldte det. Hvad det så betød. Nå, jeg bad Ilse spørge Mia om hun ville kikke på mig. En uges tid efter modtog jeg et brev fra Mia der næsten slog benene væk under mig. Hvordan kunne hun vide alt det? Hun havde ikke engang været i nærheden af mig. Hun havde set mig på 20 km afstand og ramt uhyggeligt plet. Jeg følte mig lettet på en måde, og det var så meget mere besynderligt som det egentlig er det jeg er allermest bange for: at blive afsløret. Men det hun så var ikke det jeg ønskede at holde hemmeligt. Hun så MIG, derinde bag ved alt. Det var længe siden jeg havde mødt hende, og da kun sporadisk når jeg havde noget at gøre hos Ilse; men jeg <u>måtte</u> prøve at få nærmere kontakt med hende. Jeg ringede til hende. Til min lettelse var jeg velkommen til at besøge hende.
"Jeg tror det er meget vigtigt for dig at få lukket op for nogle ting, og det hjælper jeg gerne med. Og det vil i alt fald være hyggeligt at se dig," sagde hun.

Hun hentede mig ved toget og sad nu over for mig i den ene sofa. Hendes hjem var meget farveglad, med fyrretræsmøbler hvor man rigtig kunne nyde synet af knaster og årer i træet. Noget ganske andet end det karakterløse ventesals-design man ellers ser i de hjem der følger "trenden". Jeg var skrækkeligt nervøs, så jeg snakkede som en grammofonplade. Jeg tror jeg forelskede mig i hende igen i det øjeblik jeg læste hendes brev hvor hun så mig så tydeligt. Igen. Hvor meget yngre end mig var hun nu? Første gang jeg havde følt sådan var hun tretten. Dengang havde jeg hurtigst muligt lagt låg på alle den slags tanker. De førte jo ingen vegne. Men nu?
"Hvor gammel er du nu? 28?" Det skadede jo ikke at smøre lidt tykt på.
"Vil du lige holde op," fnøs Mia. "Jeg er ikke en dag under 43, og det har jeg det helt fint med. Men tak for komplimenten."
Hm. Andre tider, andre skikke, tænkte jeg. Og så var jeg løbet tør, sad og fingererede nervøst ved armlænet, strøg hånden vurderende over sofabordets overflade, sigtede langs bordkanten, fortovskanten og lygtepælene på gaden nedenfor, der gik i en lige linje retvinklet fra husets vinduesfacade hvor jeg sad og kikkede ud på 1. sal. Ens profession fornægter sig aldrig.
"Tak, fordi jeg måtte komme," sagde jeg.
"Du er velkommen," svarede hun. "Det må være meget provokerende for dig sådan at skulle lukke op efter så lang tid. Du skal ikke føle dig forpligtet, du er her som en ven; men jeg hjælper dig gerne. Måske synes du jeg er skrækkeligt direkte og grænseløs, men det er jeg altså bare. Hvis det kniber at snakke direkte om nogle af de ting der klemmer, så fortæl mig en drøm du har haft."
Så jeg fortalte hende den drøm der blev ved at vende tilbage efter at være kommet til mig første gang kort efter slagtilfældet.

"Jeg var i et hus i Nordfrankrig ude på landet og holdt udkik ud ad et vindue mod en skov. Det var mørkt. Pludselig hørte jeg skyderi, og et øjeblik troede jeg nogen var på vej ind i mit rum; men det kom fra rummet ved siden af. I drømmen blev jeg pludselig nærmest løftet op og smidt ind midt på gulvet af en usynlig hånd og kunne ikke rejse mig. Johan kom løbende ind, fór hen til vinduet og fyrede løs ud i mørket med sin maskinpistol. Hvad gjorde han det for? Der var ingen derude han kunne ramme. Prøvede han at spille helt? Og så vågner jeg. Det samme sted i drømmen hver gang."
Mia skrev drømmen ned og sagde hun ville kikke på den til næste gang.
"Drømme er fremragende sladrehanke," sagde hun.
Jeg så og så på hende. Jeg kunne ikke se mig mæt. Jeg prøvede at fortælle hende hvad jeg følte, i tvetydige sætninger, førte samtalen hen på sex; men hun smilede bare og talte stille og roligt med mig om sex. Jeg blev lidt irriteret. Rent bortset fra at jeg foretrak at tale mere mellem linjerne, så skød hun jo alle mine skibe i sænk! Hvordan skulle jeg så få manøvreret hende i stilling? Og så at tale om sex, som om det var et almindelig konversationsemne! Min hals snørede sig sammen, jeg begyndte at småhoste og stemmen svigtede.
"Der er noget du holder tilbage," sagde hun. "Så reagerer man tit med hæshed."
Ja, det ved Gud, jeg gjorde! Jeg kunne da ikke ligeud fortælle hende jeg var lun på hende. Jeg havde prøvet at liste hende til selv at gætte det, men hun forstod det åbenbart ikke.
"Jeg giver dig noget healing", sagde hun. Hendes berøring brændte. En bølge af varme skød ud fra hendes hænder, og min hals klaredes. Jeg følte en dejlig fred og ro indeni, og den træthed og de smerter jeg stadig døjede med, især ned i venstre arm, fortog sig.

Mia fulgte mig til toget efter at have ringet til min kone.
"Min kone er en krokodille", sagde jeg hidsigt.
"Din kone afspejler din kvindelige side og dermed dine følelser, og dem kalder du en krokodille! Hvad er du bange for?" sagde Mia. "Krokodillen er et gammelt ægyptisk symbol på skaber- og lederevner, så der ligger masser af fine potentialer gemt i netop dine følelser – og i din kone."
"Jeg fatter ikke at du gider snakke med en gammel støder som mig," sukkede jeg trist.
"Hvem har dog fået dig til at tro du ingenting er værd?", spurgte Mia. "Du er spændende at snakke med, Fritz. Du ved en hel masse efter et langt liv med masser af oplevelser og bøger på bagen. Så tag og lad være med at slå dig selv oven i hovedet."
Nå. Den gik altså heller ikke. Var hun lidt tungnem? Jeg kunne snart ikke være tydeligere!
Vi gik forbi kirken. Jeg skottede til Mia.
"Skal vi ikke gå derind og gifte os?" spurgte jeg spøgefuldt, og dog ikke. Hun tænkte sig lidt om før hun svarede:
"Jeg holder meget af dig, Fritz; men jeg er ikke forelsket i dig. Hvis jeg var, ville jeg være revnende ligeglad med forskel i alder og alt muligt andet, men det er jeg altså ikke."
Hun havde altså forstået, bare undladt at spille med. Den tanke var lidt frustrerende... i det mindste var jeg ikke hjemme hos Kirstine. Det var da altid noget.

Det kostede mig koncentration at gå stadigvæk, selv i dette adstadige tempo. Jeg mindedes hvordan jeg var startet med at gå få meter og så gradvis havde fået øget det og nu, efter et helt år, var oppe på at gå 1.500 m uden pause. 1.500 m! Ha! Jeg, der havde været så vital. Jeg var pinligt bevidst om min alder og svaghed, som jeg gik ved siden af denne 30 år yngre kvinde. På perronen prøvede jeg – alligevel – at kysse hende dvælende på munden, da hun gav mig et farvelkram. Hun gav mig så et broderligt, usentimentalt smækkys, fordi hun ikke kunne komme til den kind hun sigtede efter. Tja, tænkte jeg da jeg satte mig til rette i kupeen

og vinkede til hende gennem vinduet. Det var så det. Nu kan jeg glæde mig til om 14 dage som vi aftalte. Hvis hun altså ringer. Men hvorfor skulle hun det? Og så sad jeg dér og følte mig elendig. Jeg var s'gu' da en idiot at bilde mig ind hun kunne gide sådan et vrag. Men hun havde dog sagt jeg var spændende at tale med...

Efter en lille uge fik jeg endnu et brev fra Mia. Hun skrev at hun havde været i tænkeboks efter mit besøg. "Så vidt jeg forstår er du meget tiltrukket af mig"... skrev hun. Jeg blev kold og varm på samme tid. "... og for mig er alle følelser tilladte. Når man føler stærkt, er det fordi det er vigtigt. Jeg har selv prøvet lignende. Jeg føler ikke det samme for dig; men du er stadig velkommen til at komme og finde ud af hvad det handler om." Handler om? Hvad mente hun? Det var da ret indlysende hvad det handlede om! Men jeg åndede lettet op. Jeg læste brevet nogle gange og brændte det så. Jeg ville ikke have at Kirstine skulle finde på at læse det.

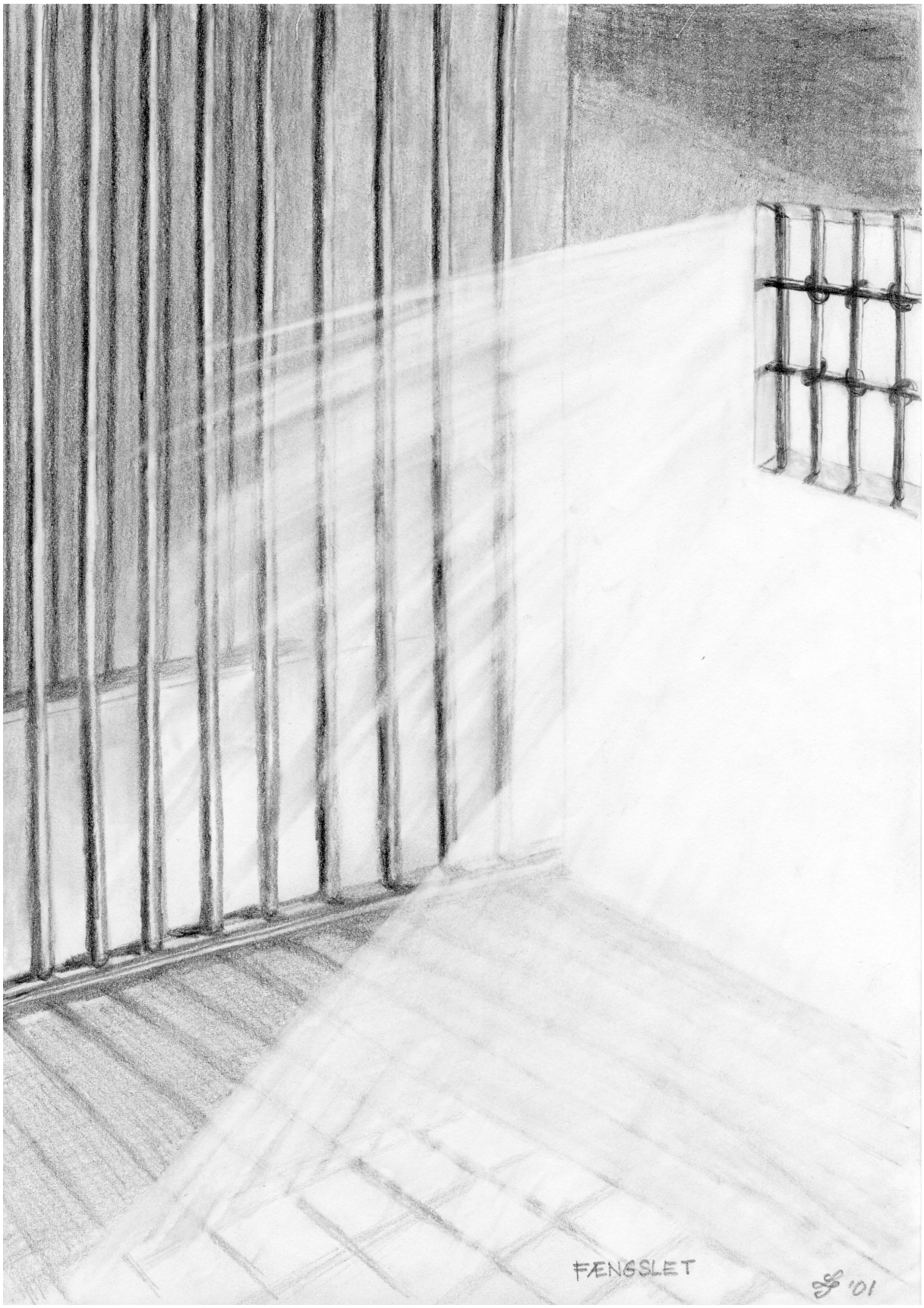
FÆNGSLET
'01

2. Fængslet

Hjemme. Det sted jeg mindst af alt havde lyst til at være. Og dog. Nu hvor jeg kunne læse igen var det ikke så slemt mere hvis det ikke havde været for min kone. Ikke at hun var ondsindet eller noget, hun var der bare. Jeg følte hendes ånde i nakken, følte mig overvåget, og jeg hadede det. Ja, det var selvfølgelig logisk hun holdt øje med mig. Det var jo hende der havde set mig falde om og havde fulgt mig så trofast i hele min sygeperiode, og jeg havde jo – Fandens osse – brug for hendes hjælp. Hvorfor kunne jeg dog ikke være lidt sød ved hende til gengæld for al hendes opofrelse? Det havde børnene også tit sagt. De havde selvfølgelig ret. Der var bare det... Kirstine kendte mine værste hemmeligheder. Hun var en af de ganske få der var tilbage der stadig vidste. Jeg havde selv fortalt hende det.

Da jeg mødte Kirstine var hun 21 og meget yndig. Hun havde lyst, krøllet hår og blå øjne, en flot figur, og hun var mild, åben og ferm på alle måder. Og så kunne hun spille på klaver og delte min interesse for klassisk musik, og jeg havde brug for en akkompagnatør, for jeg ville have en sangerkarriere. Jeg var fem år ældre, 26. Hendes åbenhed og ærlighed fik mig til at åbne mig. Jeg fortalte hende mine dystre hemmeligheder, men i sin naive tillid fortalte hun dem til sin far, og han kunne bare ikke holde sin bøtte. Snart vidste hele hendes fine familie dem, og jeg blev lagt på is. De var jo så pletfrie alle sammen. Jeg havde også fået anbragt et par velvalgte bemærkninger om Indre Mission som jeg havde haft dårlige erfaringer med. Jeg sagde rent ud at de skulle stilles op ad en mur og skydes, hele bundtet. Hvad jeg ikke vidste da var at hele hendes familie havde deres gang der! Det bedrede ikke just forholdet. Kirstine holdt imidlertid fast ved mig. Hun var ligeglad med hvad familien mente, og Indre Mission havde hun aldrig været særlig varm på. Vi blev gift og blæste den fine familie et stykke. De accepterede mig aldrig helt, ikke engang da jeg med tiden blev rigere qua mit håndværk end de nogensinde havde været, de med deres phine akademiske uddannelser.

Af mange grunde opgav jeg min sangerdrøm. Vi fik børn, og Kirstine klarede alt hjemme for jeg var meget ude for at tjene penge nok til at vi kunne leve godt. Også af andre årsager. Jeg kunne godt lide damer. Jo yngre og kønnere, jo bedre, og som den omfarende fyr jeg var fik jeg mange tilbud jeg ikke kunne afslå. Hvorfor? Tja, med tiden bliver alt vel kedeligt velkendt, desuden var Kirstine med tiden blevet meget dominerende på hjemmefronten, hendes domæne, selvfølgelig. Hun kom bare til at minde mig så meget om min mor, og der var også flere og flere felter hvor vi stod i diametral modsætning. Jeg havde prøvet at få hende med i nogle af mine interesser, logerne, politik, bøger om mystik; men hun var slet ikke interesseret, snarere tværtimod. Logevirksomheden var noget hemmelighedskræmmeri, politik var beskidt og bøgerne virkelighedsfjerne tankespind. Jeg følte mig så afvist. Det var nok den primære årsag. Der var dog også noget andet, en brist i min karakter vel, som voksede til et behov: en vild lyst til at føle mig populær – og fri, ubundet. Det var egentlig ikke så meget sex, jeg ville have. Det var da rart nok, men at være beundret, set, betyde noget, vinde, have magten, det var det jeg søgte og ikke kunne få nok af. Engang i et møgkedeligt selskab smurte jeg gravalvorligt et tykt lag sennep på mit stykke lagkage og spiste det med nydelse, bare for at gøre grin med borgermusikken. Jeg skal love for, det blev bemærket!

Kirstine blev sur. “Hvorfor skal du altid have al opmærksomheden?” spurgte hun. Hun kunne slet ikke se det sjove og fik mig til at føle mig så ussel. Det fik hun mig snart hele tiden til at føle. Til sidst gav hjemmet selv mig den følelse, og jeg foretrak de selskaber hvor man accepterede og beundrede mig. Da Kirstine første gang opdagede jeg havde et sidespring blev hun ked af det, men hvad, efterhånden var det jo ikke meget vi havde sammen mere, så det kom hun over. Der kom flere af dem, og vi begyndte at have skænderier. En gang foreholdt jeg hende at sidespring kunne forbedre den ægteskabelige sex ved at tilføre den fornyelse. Hun svarede at hun syntes det var noget svineri. Så var der jo ikke rigtig mere at tale om. Som tiden gik blev jeg mindre omhyggelig med at hemmeligholde dem, og til sidst blev det hende for meget. Hun talte om skilsmisse. Vi var egentlig ret enige om det, men i sidste ende lod vi alligevel være. Børnene så helst at vi blev sammen, og nå ja, det gik jo meget godt og var bekvemt, så det gjorde vi. Vi levede så bare hver sit liv.

Sådan gik det, slag i slag. Børnene blev store og veluddannede, dvs. de to ældste, for det var i hvert fald noget jeg sled for: børnene skulle ikke mangle noget, som jeg havde gjort. Det kneb mere med den yngste, en sær fisk. Blød og veg. Jeg prøvede at skubbe lidt på, få lidt kampgejst op i hende, men Kirstine sagde at jeg bare fik hende til at føle sig endnu mindre værd...! Jeg kunne da ikke gøre for hun følte hun ikke var god nok! Hun kunne da bare have strammet sig lidt an, læst noget mere og tabt de dér overflødige kilo, så skulle hun ikke have hørt et pip mere fra mig; men i stedet begyndte hun at stamme og tage mere på, det lille fjols. Det var naturligvis også min skyld. Nu var jeg altså også en dårlig far! Jeg, der arbejdede dag og nat for at skaffe til huse til min familie! Jeg flygtede hjemmefra så meget jeg kunne. Var det ikke udearbejde, så var der mit værksted eller en jeg kunne besøge, bekendte eller en sød pige, og Kirstine kunne ikke gennemskue hvad der var hvad, undtagen i ét tilfælde; men det blev der ikke længere ballade over. Jeg rejste også udenlands, både i forbindelse med mit arbejde og mine interesser, så tiden føltes ikke lang. Men så en dag fik jeg et black-out da jeg tændte en smøg i bilen. Jeg fik lige kørt ind til siden og sad lidt og sundede mig.

Jeg svor det var mit livs sidste cigaret, og det holdt jeg. Det var vel egentlig den første advarsel. Nogle år efter blev jeg dårlig på en dykkertur. Jeg troede jeg aldrig skulle komme i land igen. Så var det altså slut med det. Jeg vejede også efterhånden alt for meget. Jeg havde været kuglerund i mange år, men det havde nu ikke generet mig før. Så, som rosinen i pølseenden, kom slagtilfældet. Ja, der kom flere i sekvens over den påfølgende uge fik jeg senere at vide, men jeg huskede kun det første. Og nu sad jeg så her, hjemme, hvor jeg var en dårlig far, en dårlig mand, hver dag blev mindet om, at jeg også var et dårligt menneske bare ved synet af hende der kendte mine dybeste hemmeligheder. Jeg var taknemmelig for mine veninder. Jeg sørgede for flere aftaler om ugen så snart jeg blev i stand til det, og nu havde jeg så en ny at se frem til med Mia. Jeg var sikker på hun kunne hjælpe – hjælpe mig hjemmefra, hjælpe med sin opmærksomhed, hjælpe med... kvinder elsker at hjælpe. Men der var noget særligt ved Mia... jeg måtte simpelthen sørge for at fastholde hendes opmærksomhed. Kunne det ikke være med min charme eller min viden eller mine humoristiske anekdoter, så med min sygdom. Jeg slap hende ikke frivilligt igen. Hun havde givet mig noget livslyst tilbage.

PLAT ELLER KRONE

F '01

3. Plat eller krone

Så sad jeg dér igen og flugtede lygtepælene, kantstenen og bordkanten med hinanden. Jeg var sært tilpas. Hun vidste hvad jeg følte... der var sat ord på... det var en uvant situation. Ingen retrætemuligheder, ikke lige hvad jeg forstår ved klog strategi. Heldigvis tog Mia noget af brodden i situationen ved at prise mit mod til at stå ved, hvad jeg følte. Jeg syntes ærlig talt det lød lidt underligt. Og det var pinagtigt sådan at sidde der og nok se, ikke røre... så opfandt jeg en historie om en kvinde på rekreationsopholdet jeg var blevet betaget af som slet ikke havde ænset mig, men foretrukket en anden, og hvor elendig jeg havde følt mig. Jeg kunne måske stadig vinde...
"Hvordan var hun?"
"Var? Det ved jeg ikke." Ups!
"Kom nu, Fritz," Der må have været noget specielt ved lige netop hende, siden du var tiltrukket af hende. Alle kvinder har et hoved af varierende skønhed i den ene ende og en revne i den anden. Hvad gjorde hende speciel? Hvordan så hun ud?"
"Hun var... meget almindelig..."...hvad pokker skulle jeg finde på..."...omkring min egen alder, vel lidt yngre, vil jeg tro."
"Jamen, hvad var typisk ved hende – hvordan opførte hun sig, mener jeg?"
"Sådan... glad."
"Hun var afslappet og ligetil?"
"Ja, det var hun."
"Er du selv det, synes du?"
"Nåøh, nej, jeg tænker nok meget over hvordan andre opfatter mig."
"Og det gjorde hun ikke?"
"Næ. Hun var vist nærmest ligeglad."
"Kunne du bruge at være lidt mere ligeglad?"
"Ja, det kunne jeg vel nok."
"Ikke så mange omsvøb. Kunne du eller kunne du ikke?"
"Det kunne jeg godt."
"En måde at komme over sådan en betagelse på er at finde ud af hvad der tiltrækker en. Det var det jeg mente i mit brev. Tiltrækning er da dejlig; men den kan også gå hen og gøre rigtig avs, især når man ikke kan komme til at reagere på den. Så hvad tiltrækker dig så ved mig?"
Hun havde det med at gå så lige på at jeg blev helt mundlam.
- "Bortset fra, selvfølgelig, at jeg er smuk og alt det dér... jeg maler, tegner, digter, spiller, synger og gør i spirituelle emner. Er der en kunstner i dig som du ikke vil være ved? Du har jo et meget fint musikøre."
Jeg blev bragt tilbage til mine drømme som jeg havde lagt på hylden for længe siden. "Jeg ville have været operasanger," svarede jeg tonløst. "Jeg havde masser af materiale, men jeg turde ikke tage chancen. Det skulle jeg have gjort. Jeg fortrød det sidenhen, men så havde jeg jo familie at forsørge, og så turde jeg slet ikke. Jeg valgte det fornuftige, og jeg har da gjort det godt. Alligevel er jeg ked af at jeg ikke greb muligheden, og jeg har benyttet enhver lejlighed til at sige til andre, også børnene, at de skal vælge efter lyst, ikke fornuft."
"Synger du nogensinde mere?"
"Det ville da vist ikke lyde særlig kønt i dag."

“Nå, du har ikke holdt det ved lige. Kender du ikke nogen der underviser i sang? Når du har kunnet synge engang, så kunne du da få trænet det noget op igen, bare for fornøjelsens skyld ved at udøve dine evner.”
Det kunne der måske være noget om. Jeg kendte selvfølgelig... nej, det ville da være for fjollet, en gammel knark som mig!
“Når man sådan smider en drøm væk går der noget af en selv tabt. Hvis du begyndte at synge igen kunne det risikere at komme tilbage. Man er aldrig for gammel. Min moster startede som 75-årig som statist, og de er vilde med hende.”
Jeg gennemgik i tankerne de gamle lærere, jeg kendte... jeg måtte være skør! Det her var bare for meget... jeg kastede mig skyndsomst ud i en ny historie jeg opfandt til lejligheden. Måske lykkedes DEN. Jeg kamouflerede den som en anekdote fra min ungdom i sangerkredse. Elever, lærere, muser – altsammen gode krydderier til en sådan historie. Muser, ja. Jeg lavede en, der lignede mig. Der var ikke én elev, denne imaginære dame ikke havde kunnet nedlægge. Det var meget mystisk, for hun var ikke engang særlig pæn, nærmest pæreformet – jeg havde tit undret mig over at jeg selv havde den sexuelle succes jeg havde, med mit kuglerunde korpus; men jeg vidste i alt fald at jeg var en god elsker. Det er utroligt, så mange kvinder der ikke aner omfanget af deres egen krops sexuelle muligheder...
"Det var som om man var hjælpeløs, når hun gik i gang med maskineriet. Hun fik alle. Ingen gik fri. Bagefter sagde hun altid til dem: “Nu dummer du dig aldrig mere.””
Mia sad og tænkte lidt. Så sagde hun:
“Forførelse er et spil med meget faste regler, og mange er ude af stand til at træde udenfor reglerne, især ganske unge mennesker, og sige fra. Det er faktisk grov manipulation.”
“Manipulation? De gik jo frivilligt med til det!”
“Nej, det gjorde de ikke. Det var ikke det du sagde. Du sagde man var hjælpeløs, når hun gik i gang. Det lyder slet ikke frivilligt. Hun misbrugte Jer. Jeg er sikker på, hun selv er blevet misbrugt, og så har hun simpelthen hævnet sig ved at gentage spillet igen og igen med omvendt fortegn, også for tilfredsstillelsen ved at have magten, modsat den gang hun var magtesløs. Hun har så dulmet sin mere eller mindre bevidste dårlige samvittighed med at så ville de i hvert fald aldrig dumme sig, nu hun havde givet dem en god lektion i ordentlig sex. Hvorfor skulle hun ellers sige det hver gang?”
Jeg følte mig helt tom i hovedet. Sådan havde jeg aldrig set på det, på mig selv før, og min hjerne strittede imod. Jeg havde altid nydt spillet, strategien, legen med magten og magien. Der blev stille nogen tid.
“Da jeg så på dig første gang så jeg du havde en skrap oplevelse omkring 8-års alderen. Kunne du fortælle mig om det?” spurgte Mia.
Fandeme nej. Ikke uden hele tåreperseren, tænkte jeg. Så fortalte jeg den pyntede historie om opbruddet fra fødehjemmet i Norge til barndomshjemmet i Tyskland. Flugten fra Tyskland og til Danmark. Om hvordan de danske grænsevagter havde plyndret os for alt hvad vi ejede, så vi havde måttet starte fra nul. Plagerierne fra både elever og lærere i skolen pga. mit tyske navn, det indremissionske børnehjem hvor jeg blev anbragt når mine forældre var syge – jeg pyntede også lidt på den episode. Jeg fortalte Mia at jeg var gået fejl af vejen fra skolen til børnehjemmet fordi jeg ikke kendte den så godt og så var blevet fulgt til børnehjemmet af en betjent jeg havde bedt om hjælp. I virkeligheden havde Jeg prøvet at stikke af. Hvordan jeg ved tilbagekomsten til hjemmet først var blevet bebrejdet af den kvindelige forstander at jeg sådan satte dem i dårligt lys hos myndighederne med mine løgne og så var blevet sendt med en mand der arbejdede der ned i kælderen. Hvordan han gennemtævede mig og derpå lod mig ligge fuldkommen konfus og oprevet, mens han gik et øjeblik afsides. Jeg kunne ikke få mig til at fortælle at han havde misbrugt mig sexuelt flere gange; men jeg fortalte at jeg stadig kunne opleve det magtesløse raseri jeg havde følt dengang over en mishandling der var så stik

modsat al deres tale om kærlighed, ærlighed og barmhjertighed at det gik totalt over min forstand. At jeg havde genoplevet det hver gang jeg senere kom for skade at skulle udføre noget arbejde for ligegyldigt hvem der havde tilknytning til missionen. En enkelt gang havde jeg været så rasende at jeg i sanseløs omtågelse havde lavet en ordentlig bule i min bil på vej væk fra P-pladsen.
"Hvordan har du det i dag med dem?" spurgte Mia.
"Nå ja, med tiden indså jeg jo at mine dårlige erfaringer med det børnehjem ikke skulle lægges hele Indre Mission til last, og i dag er der ikke noget problem."
"Men dit raseri er der stadig. Det kunne jeg se da du fortalte om det."
"Det skete jo."
"Netop. Har du et rum hjemme, hvor du kan være i fred? For så vil jeg anbefale dig at give nogle puder eller madrasser som du giver de pågældendes identitet nogle ordentlige tæsk. Selv om du ikke føler vreden når du starter vil det at du slår kalde den frem og ud. Det vil du få det bedre af, og det vil din kone sikkert også. Hun befinder sig forrest i skudlinjen."
Jeg så mig selv tæve en pude. Nej, jeg forsøgte at se det.
"Ja, jeg ved det godt," sagde Mia. "Jeg følte mig også direkte åndssvag i begyndelsen, men det gik over da jeg havde prøvet nogle gange og fundet at det lettede. Min mor gør noget andet. Hun tramper rundt i lejligheden og siger "ØV!" for hvert tramp med højre fod. Det virker glimrende. Og da især, hvis man yderligere *er* gal i hovedet."
Det ville jeg tænke over. Jeg var trods alt ikke helt fremmed for ideen på grund af loge-arbejdet. Så følte jeg mig pludselig rastløs og utilpas.
"Ved du hvad det vil sige at være valg-programmør?" spurgte jeg. Det vidste Mia ikke, så jeg forklarede hende det og fortalte standardproceduren:
"Jeg har gjort det flere gange, og det er en usvigeligt sikker metode. Først skruer man op for varmen så folk bliver varme og tørstige. Så sørger man for at forsyne dem med øl. Når man er nået et stykke hen på aftenen er de godt stegte, og når så talerne kommer med deres indlæg som jeg har omskrevet en lille smule så de virker ledende hen imod det afstemningsresultat vi ønsker uden det er direkte gennemskueligt kan vi opnå næsten lige præcis det resultat vi vil have, også på procenter."
Mia lo sammen med mig, og jeg følte mig godt tilfreds med mig selv – så sagde hun:
"Det var en god historie; men når jeg ser på dig og lytter til dig lige nu ser jeg et hårdt glimt i dine øjne, og du ler, men ikke ligefrem af glæde. Jeg tror du har hævnet dig på plageånderne fra din barndom hver gang du har været med til den slags. De plagede dig da du var lille og forsvarsløs. Som voksen har du betalt tilbage ved at snyde småborgerligheden så det drev og så raffineret at de ikke engang opdagede det. Du og dine venner fik de resultater I ville, men med hvilke midler? Engang var du offeret og de bødlen. Når du har gjort som her har du været bødlen. Synes du egentlig om den rolle?"
"Jamen, de var jo ikke for kloge og ville formodentlig have stemt uhensigtsmæssigt. På denne måde fik vi et fornuftigt resultat."
"Siger hvem? Og tror du virkelig det i sidste ende er alle den slags besværlige fiduser der bestemmer verdens gang?"
"Det viser historien jo. Så vil jeg helst være på den side der har haft reelle hensigter."
"Jeg ville nu ikke kalde det reelt at manipulere sådan med mennesker. Hvorfor ikke have lidt tillid til at Gud ved bedst og så lade det virkelige demokrati komme til?"
"Den går ikke. Se på historien. Det er altid de smarte der går af med sejren. Du skulle tage at læse "Fyrsten" (af Machiavelli).
"Jeg ved da godt hvordan politik fungerer. Men hvorfor skal der være alt det mummespil? Forestil dig en verden hvor alle var ærlige. Sikken en verden vi så ville have. Og nogen skal

begynde for at trække andre med sig. Det er heller ikke nødvendigvis de resultater vi ønsker der tæller."
Åh, sikken noget verdensfjernt, godtroende nonsens. Hvorfor lukkede hun ikke øjnene op?
"Sådan siger min kone også. Hun har heller aldrig kunnet forstå det."
"Jeg forstår skam udmærket hvad du siger og hvorfor du og verden generelt har gjort sådan; men føltes det godt, synes du?"
"Nej, det kan du nok have ret i at det ikke gjorde; men det virkede."
"Men på den måde øvede du vold på dem, som de gjorde ved dig engang. Gør det ikke mere, Fritz. Du skader dig selv. Vær ærlig. Det vil gøre dig godt."
Ærlig? Hun skulle få ærlighed. Jeg fortalte hende en af mine grumme hemmeligheder fra krigen – under dække af at det var en af logens hemmelige initieringsprøver, skruet sammen så den prøvede kandidatens psykiske styrke, og at jeg havde udtænkt den sammen med de andre af logens topfolk, bare så hun ikke anede uråd. Hun var jo så godtroende.
"... Han fik at vide han skulle skydes, og de gav ham en sæk over hovedet og førte ham rundt i bygningen ad gange og trapper, og så efterlod de ham alene i et mørkt rum i venten på at blive ført ud og eksekveret; de gjorde det bare ikke. De førte ham forfra rundt igen, efterlod ham igen, førte ham rundt igen... tilsidst var han helt hjælpeløs, rystede som et espeløv og bad om de ikke nok ville se at få ham skudt. Da vi kørte hjem var han helt paralyseret, sagde ikke et ord. Og hans kone ringede til os og spurgte hvad vi havde gjort ved hendes mand. Han kunne slet ikke klare prøven. Det havde vi ellers troet."
Mia var tilfredsstillende rystet.
"Sig mig, hvor godt kendte I egentlig kandidaterne? For det dér lyder da skrækkeligt. Jeg håber I fulgte den arme mand nøje bagefter, så I var sikre på han ikke gjorde noget dumt."
"Vi havde planlagt det nøje alt efter vort kendskab til ham, og prøverne skal jo være strenge. Desuden var konen der jo, da han kom hjem."
"Den slags strenghed kan ingen da være forberedt på. Fortalte I konen, hvad han havde været igennem?"
"Næ."
"Hvor meget ved du om tortur, Fritz? For det dér var ikke en initieringsprøve. Det var en torturmetode der udøves i bananrepublikker den dag i dag. Kom manden sig?"
"Ja, jeg har da snakket flere gange med ham siden." Pas på, du gamle....
"Det var da vist godt, du kom ud af den loge!"
Og jeg fortalte om den rige grosserer oppe i champagnesumpen som ikke havde haft en stand forskid på hvilket klenodie han havde haft i stuen, fortalte hende hvordan jeg havde fået lusket det fra idioten for en slik:
"Jeg var aldeles uinteresseret i det gamle bras. Han skulle nærmest presse mig til at fjerne det monstrum fra hans hus. Jo mere uinteresseret jeg blev, jo mere ivrig blev han. Nå, så gav jeg mig modstræbende, slentrede ud ad døren og hen om hjørnet – og løb, så stærkt som remme og tøj kunne holde til den nærmeste telefon for at få fat i en flyttemand jeg kendte. Han fik en sjat under hånden for jobbet, og nogen tid og en smule renovering efter solgte jeg det for det tidobbelte." Hun lo hjerteligt, og jeg følte mig rigtig i topform. Så sagde hun Gudhjælpemig:
"Du hævnede dig rigtig dér, og din humor har været en god forbundsfælle. Den har hjulpet dig til at overleve. Altså, Fritz!" og hun lo igen. "Du er en rigtig krejler, og måske lyver du så stærkt som en hest kan rende for mig også. Det er ikke svært at lyve for mig. Det tager jeg nu ikke så tungt. Når folk lyver er der altid en god grund til det, og de lyver først og fremmest for sig selv. Jeg finder altid ud af det på et tidspunkt. Du er god nok indeni. Jeg tror ikke du nogensinde har haft decideret onde hensigter. Og du overlevede slagtilfældet og fik en chance for at revidere nogle ting. Spild ikke tiden. Det var en nådegave."
Den sorte håbløshed sænkede sig omkring mig igen som en fed tåge.

"Da jeg vågnede op på hospitalet ville jeg kun dø. Jeg har aldrig været så deprimeret i mit liv. Hvad kunne jeg nu bruges til? Jeg besluttede at når jeg kom hjem ville jeg tage min pistol og skyde mig selv en kugle for panden. Men da jeg kom hjem kunne jeg ikke finde nogen af mine våben. Min familie havde fjernet dem. De ved bare ikke at jeg stadig har en giftpille tilbage som jeg gemmer for dem." Vel havde jeg ej. Jeg kunne bare ikke lide den tanke at nogen havde krammet på mig.
"Hvorfor har du så ikke taget den?"
"Tja, så fik jeg jo antidepressiva, og det gik fremad med genoptræningen, og så blev det ikke til noget; men jeg har den endnu!" At du ved det...
"Fritz, da du fik slagtilfældet røg en stor del af din kontrol og dermed din evne til at holde hemmeligheder af alle slags nede, og tro det eller ej, det var en gave. Nu kommer de op, for der er alt for mange. Du har brugt enorme ressourcer på at holde dem nede, bl.a. ved at arbejde så meget, derfor blev du syg, din kontrol kortsluttede af slid, og som følge deraf kan du nu mærke hvad det gør ved dig at holde låg på. Det er det, der er depressionerne. At holde så megen vrede og bitre minder nede, nægte dem eksistens, er det samme som at nægte sig selv at leve, for minderne og følelserne er knyttet til dig. Vil du leve, Fritz?"
"Jeg har kæmpet for at komme til at leve et normalt liv igen, og jeg vil fortsætte. Jeg har måttet betale genoptræningen selv, fordi jeg var for rig til at få nogensomhelst hjælp, men jeg VILLE være rask igen..."
"Du har kæmpet hele dit liv, ikke? Det kan du sagtens finde ud af. Men nu er opgaven at overgive sig. Du må stå ved dig selv og slippe det hele ud, ellers tager det livet af dig."
Nu *måtte* jeg altså tisse ovenpå al hendes the. Altså ned ad trappen. Åndssvagt med en lejlighed med stue og værelse på 2. sal, bad og wc på 1. og køkken i stuen... bare jeg ikke havde været så svag i benene – og fummelfingret. Jeg besluttede mig for at tisse i vasken. Den havde lige den rette højde, og lod jeg vandet løbe ville Mia nok ikke bemærke noget. Så stavrede jeg op i stuen igen. Alle de trin! Jeg ville ikke lade hende mærke at de anstrengte mig. Med et lydløst suk sank jeg til rette i sofaen igen.
"Jeg har kikket på din drøm, Fritz." Hun sendt mig et hurtigt øjekast. Havde hun bemærket sukket? "Hvem var Johan? Var det en du kendte?"
Jeg blev vagtsom. Jeg havde fulgtes med Johan siden de små skoleklasser. Han havde haft del i mine fatale hemmeligheder.
"Johan var min klassekammerat lige fra de små klasser og en af de få der aldrig nogensinde generede mig. Vi gik ind i modstandsbevægelsen sammen og blev oplært i England, han til – ja, nærmest jægersoldat, jeg til radiomand. Han var meget dygtig. Men den tur vi var på her ødelagde forholdet imellem os. Da vi kom hjem påstod han jeg havde ligget og råbt på min mor dér på gulvet. Det ved jeg, jeg ikke kan have gjort. Min mor var ikke imellem dem jeg kunne regne med hjælp fra, så det ville aldrig være faldet mig ind." Jeg syntes stadig det havde været så tarveligt af Johan at sladre om det, bare fordi mine nerver slog klik. Og jeg var revnende ligeglad med hvor hensigtsmæssigt det så havde været.
"Hvorfor sagde han det mon?"
"Det ved jeg ikke. Måske for selv at fremstå mere heltemodig. Ligesom da han skød efter ingenting ud ad vinduet."
"Han har jo garanteret selv været hunderæd. Drømmen er en gengivelse af en virkelig hændelse?"
"Ja."
"Hvad blev der af Johan?"
"En dag lige inden krigen sluttede gik han forbi det tyske hovedkvarter i København. De råbte ham an, han råbte "Åh, hold kæft", og så plaffede de ham ned. Han blev 19 år." Og det blev han jo.

“Så han blev en rigtig helt, hvad?”
“Tjah.”
“Nå. Huset er dig. Du er ikke engang i fred i dit eget hus. Der foregår skyderi inden for, ja, i rummet lige ved siden af. Det er ramme alvor. Du er i krig med dig selv, Fritz. Johan er også dig. En del af dig, en veltrænet kriger-del som kæmper. Men du kæmper på den gale måde. Du skyder ud ad vinduet på ingenting. Faren for dit liv ligger ikke udenfor dig, men indeni. Gamle minder fra krigen presser på. Du sidder og vogter på mulige angreb kommende udefra, men så bliver du smidt ind midt på gulvet i dig selv, for det er dér det foregår. Det er dit slagtilfælde den drøm handler om og årsagen til det, og den årsag ligger sågar helt nede i din grundlæggende struktur, din jordforbindelse, Fritz. Det er ikke for ingenting, drømmen foregår i Nordfrankrig. Det vender jeg tilbage til om lidt. Men du må have bragt dine gamle krigsminder frem i lyset først og fremmest, for de vejer tungt. Hvis du ikke får gjort det trænger de helt ind til dig fra rummet ved siden af og plaffer dig ned, og så dør du før du burde, som Johan. Eller noget i dig døde da du var 19. Tænk på hvor meget en kugle minder om en prop. Og skyderi er aggressivt, så det handler i høj grad om vrede og angst.”
Jeg var målløs. Hvis jeg sagde noget slap der måske noget ud, eller hun gættede...
“Du tror på tidligere liv, ikke sandt?”
“Jo.”
“Jeg har set ned i dine i forbindelse med at jeg så på din drøm”, sagde Mia. “Jeg fik nogle oplysninger om et tidligere liv der har haft stor betydning for dit nuværende. Vil du høre om det?”
“Jo, tak,” svarede jeg.
“Altså: for 450 år siden boede du i Sydfrankrig i en by, vistnok Lyon, eller i alt fald i området, i en af de små gader bag byens arrest...”

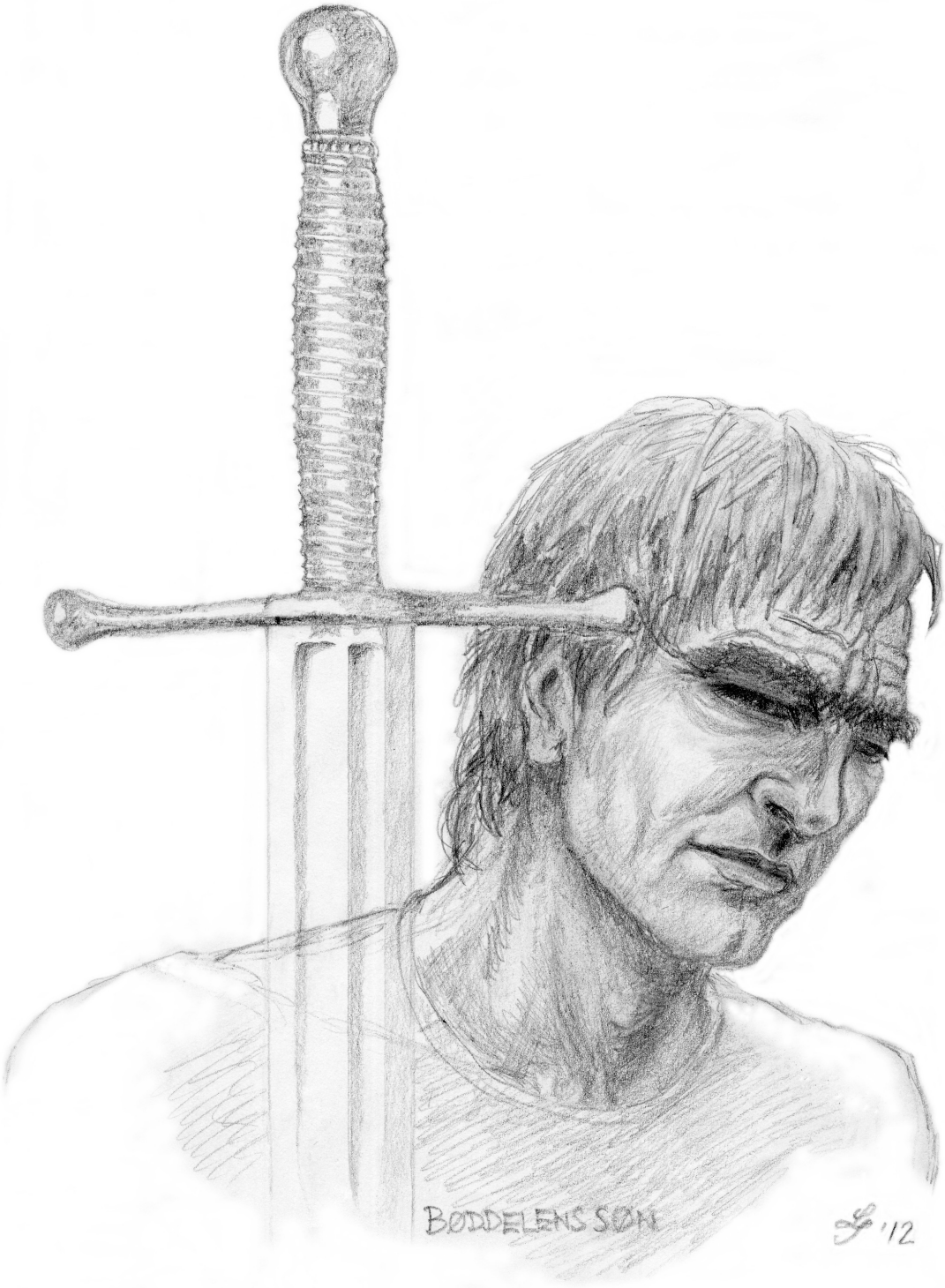
BØDDELENS SØN
'12

4. Bøddelens Søn

Gaderne i byen var ordnede omkring kirken, torvet og gadekæret, der hele tiden fik nyt vand fra en å og smed det gamle ud ad en anden. På torvet var en træbygning, en platform med en lem i – blandt andet. Her forrettede bøddelen sit hverv. I regelen var det hængninger eller offentlige afstraffelser han foretog. Det kunne også – sjældent – være halshugning, hvis misdæderen var af højere rang; men det var som sagt sjældent. De var jo gerne i familie med rangspersoner der ikke ønskede at forbindes med en sådan begivenhed og var rige nok til at købe dommere eller andre i administrationsapparatet. Som bøddelens søn kom man ind i alle de dunklere sider i samfundet, al retfærdighedsfølelse fik snart et knæk. Desuden var man nødt til at blive hård, for man var en torn i øjet på hele lokalsamfundet. De voksne hævnede sig på en fordi man var den frygtede bøddels søn, og børnene forfulgte en fordi de voksne gjorde det og fordi det nu en gang var bekvemt at have en syndebuk at lade sit dårlige humør gå ud over. Man måtte lære at være alene. Det var svært når man var en følsom sjæl som Frond. Men heldigvis havde han sin mor. Han lignede hende af sind.

Hun var en besynderlig kone for en bøddel. Mild og stærk samtidig, frygtløs overfor bøddelen, der ellers nok kunne få nakkehårene til at stritte på hvemsomhelst, også en der ikke kendte hans metier. Fronds mor nægtede at forsumpe. Hjemmet var pænt og ordentligt, hun var selv nydelig, nærmest smuk, og Fronds forbundsfælle. Og lillesøsters selvfølgelig, men lillesøster havde på en eller anden måde en nøgle til far. Hun kunne få alt det bløde og beskyttende op i denne store, grove, bitre mand med de barske ansigtstræk og det skulende blik under de sænkede, buskede bryn. Han gik altid lidt ludende, som beskyttede han sig selv ved at trække skuldrene op om ørerne. Og det var vel netop hvad han gjorde. Hans egen far havde også været bøddel – en ren satan, såvidt Frond vidste. Han havde afreageret sin frustration over sin lod ved at tæve Fronds far for et godt ord. Det var et under han var kommet igennem sin barndom uden mén. Det samme ville sandsynligvis være blevet Frond til del, hvis ikke han havde haft sin mors beskyttelse. Så længe hun var i nærheden skete der ham ikke noget. De få gange hvor han havde været uforsigtig var påmindelser nok. Hans fars håndelag kunne mærkes længe efter, så han passede på med at være alene med far.

Han havde af og til (og senere tit, under sin oplæring) overværet når far skulle eksekvere afstraffelser der ikke var interessante nok til torvet. Tiggerbørn der skulle have prygl for at have rapset var det værste. Det var det værste fordi han kunne se at hans far på en eller anden måde nød det. Han lagde aldrig fingrene imellem, og bagefter gik han altid en lille stund for så at komme tilbage igen. Frond vidste ikke hvad han lavede, og han kunne ikke drømme om at finde ud af det. Først da han blev større gik et lys op for ham. Det fik ham ikke til at synes bedre om far... Men uanset om Frond kunne lide sin fars erhverv eller ej, så var der ingen anden vej for ham. Ingen i byen ville række ham så meget som en lillefinger til at blive noget andet, så han kom i lære hos far da han blev gammel nok. Da lærte han at det omfattede meget mere end tæv, hængninger og halshugninger. Det omfattede også grovere forhør og tortur, udført med omhu, lige til grænsen, så offeret ikke døde uden videre. Han opdagede at hans far egentlig var ganske snu, endda kløgtig. Han tog for eksempel ikke imod

bestikkelse fra hvemsomhelst. Det skulle helst ikke gøre ham utroværdig i udførelsen af hans hverv. Han var ikke så dum selv at lande som offer for en anden bøddel.

Modsat mange i omgangskredsen bankede han ikke sin kone, drak heller aldrig pengene op, men afleverede dem hjemme og lod hende administrere dem. Frond opdagede efterhånden at hans far var respekteret imellem sine lige. Det mildnede hans unuancerede had noget. Frond indså at han sådan set slet ikke kendte sin far. De havde aldrig haft en personlig samtale, og inden det kunne være blevet til noget døde hans far pludselig. Frond var udlært og havde planlagt at vandre langt bort hvor ingen kendte ham; men nu stod han dér med mor og lillesøster der ville få det svært uden ham. Han vidste hvilken lod ville blive hans søster til del hvis han stak af. Hun var blevet yndig, bøddelens datter. "Bøddelens datter" sagde alt. Mor havde økonomiseret godt med bestikkelserne – lønnen kunne de ikke leve anstændigt af, det var bestikkelserne der talte, og også mor var kløgtig. Hun havde ikke brugt penge på at smykke hjemmet ude af tråd med officielle indtægter, havde gemt dem; men dem kunne hun ikke bruge løs af uden videre. Så havde enhver kunnet regne ud at hun havde noget stukket til side et sted, og bøddelens kone uden bøddelen... Frond overtog fars plads, fast besluttet på ikke at blive et øjeblik længere end nødvendigt og arbejdede på at finde en god plads eller mand til sin søster. Vinea havde aldrig haft en plads udenfor hjemmet som kollegernes pigebørn, de var jo kun 2 børn og hun havde behøvedes hjemme.

Det var ikke så ligetil at finde en plads, og de fleste mænd i standen bankede deres koner, drak eller var på anden måde utilregnelige, uden den respekt der stod omkring hans far. Og begyndte at stå omkring Frond, havde han vidst det. Men så kom der en yngre mand fra den overordnede forhørsmyndighed forbi netop samtidig med at Vinea var ovre i arresten med en besked til ham fra mor. Han faldt pladask for den yndige Vinea og hun for ham, og han var god nok og havde ingen smålig familie. Så var der kun hans gamle mor. Han kunne ikke lige bede hende om at falde død om, desuden holdt han meget af hende. Hun havde gjort ham til et menneske. Det var uløseligt, og tiden gik. Han affandt sig mere og mere med sin skæbne og begyndte at ligne sin far, ludende, barsk, grov. Men modsat far brød han sig ikke om at plage de tiggerbørn unødigt der skulle prygles for rapserier. De fik lige præcis de prygl han var pligtig at give dem, hverken mere eller mindre. I det hele taget brød han sig ikke om sit erhverv. Havde hans far mon gjort det? Det spekulerede han af og til over nu hvor han var i trediverne, moderen i halvtredserne. Hun kunne ikke holde længe nu, virkede meget træt, havde alle bestikkelser til trods haft et hårdt liv.

Han genoptog sine drømme om at vandre ud i verden, væk fra alle de afvisende rygge og vigende blikke... og netop i et sådant øjeblik med drømme på vej igennem byen mødte hans blik et par øjne der ikke veg. De så roligt ind i hans uden fordømmelse, uden afsky. De <u>så</u> ham, og han var fanget; men Mirja stod langt over ham. Hun var købmandsdatter, og han kunne lige så godt først som sidst opgive at bede hendes far om hende. Mirja var kun lige blevet kvinde, alt for ung til ham tænkte han; men han kunne ikke få hende ud af sine tanker. "Nå", tænkte han. "Det var altså ikke nok for Gud at give mig et ydre helvede, nu skal jeg også lide indvendig." Og så skete der det helt uforudsigelige, fantastiske. Mirjas far og dermed hans familie kom i unåde højere oppe i hierarkiet, og Frond havde en klemme på den pågældende rangsperson. Han tilbød at redde Mirjas familie ud af suppedasen – mod at få Mirja. Købmanden vred sig, men han gav sig, og Frond var lykkelig.

Mirja var hele hans liv. Han elskede hende med en styrke der grænsede til tilbedelse. Hun mindede ham om hans mor, mild, frygtløs og stærk sin unge alder til trods. Han havde været

så bange for at hun ville gyse tilbage for ham; men i realiteten havde han faktisk været mere bange for hende end omvendt. Mirja blev aldrig forelsket i ham; men hun holdt af ham, og hun var god ved hans mor i den smule tid hun havde tilbage. Enhver tanke om at forlade byen var nu udelukket. Det gjorde heller ikke noget at han måtte blive nu, hvor han havde Mirja. Med tiden fik de børn, to sønner og en datter. Frond følte aldrig trang til at mishandle sine egne børn som hans far havde haft. Tværtimod. Og heldigvis var Mirja en lige så god økonom som hans mor havde været. Ved hjælp af forbindelser i hendes familie og af og til lidt viden fra ham om diverse lyssky hemmeligheder kom begge sønnerne i lære og behøvede ikke at gå i deres fars fodspor, og datteren blev godt gift via samme kanaler.

--oo00oo--

Jeg kunne ikke decideret bekræfte hvad Mia fortalte; men der var så meget jeg kunne identificere mig med i det. Jeg kom i tanker om katharernes Montségur i Toulouse. De gange jeg havde besøgt området havde jeg altid måttet op til den borg der nu lå der skønt klatreturen blev sværere for hver gang. Nu kom jeg aldrig derop mere. Desværre. Jeg elskede at stå deroppe og se ned over området, der forekom så bekendt. En dag havde en af de andre betragtet mig indgående som jeg stod dér og bemærket: "Du har levet her engang." Jeg havde også været i Lyon på ture med logen, og jeg havde altid følt mig så mærkeligt hjemme et sted bagved min hukommelse. Og så var der alt det med at være bøddelens søn, alle forfølgelserne, hemmelighederne, alt det med altid at være skyet og foragtet... Mias stemme trængte igennem min tankerække.
"Jeg var din kone dengang. Det er derfor du føler så dybt for mig."
Jeg var stadig stum.
"Fritz, hvis du vil leve må du først og fremmest ud med de minder fra krigen. Jeg ved jo lidt fra dengang du fortalte om din tid i modstandsbevægelsen. Kunne du fortælle mig om det?"
"Nej. Jeg var hos en hjernevrider engang. Hun lovede ikke at fortælle nogen noget, svor på sin tavshedspligt, og så opdagede jeg at hun havde sladret til de andre læger i huset. Så klappede jeg i."
"Skete der noget ved at hun havde sagt det til dem?"
"Næ."
"Hvad er du så bange for? Se dig omkring. Gamle, skidne hemmeligheder dukker op overalt i denne tid, og ingen dør af det. Tiden er til det."
Det gad jeg overhovedet ikke diskutere.
"En jeg kendte oppe ad kysten fortalte noget til en ung kvinde, og hun holdt ikke tæt. De fandt ham i strandkanten med en kugle gennem hovedet kort tid efter. Det er kun et par år siden. Jeg kunne fortælle dig om mange stikkere og overløbere der sidder fedt og godt i det nuværende magtapparat, men de er meget magtfulde og finder sig ikke i afsløring. Jeg skal ikke risikere at blive likvideret en mørk aften."
"Selv ikke, hvis du alligevel dør af ikke at give det mæle?"
"Nej tak. Min søn har også været efter mig med at berette om det. Han ville have optaget det på bånd og lagt båndene i bankboks til efter min død – "i historisk interesse". Men jeg skal ikke have noget optaget."
"Kan du ikke skrive om det helt privat og så brænde det bagefter? Det er en god og effektiv metode. Det vigtigste er jo at det kommer ud af dig. Senere hen vil du måske kunne fortælle det til nogen, men det kan vente."
"Det kunne jeg selvfølgelig. Det var en god ide." Sagde jeg det?!
Jeg begyndte at gabe, og Mia så på uret.
"Du skal hjem nu. Som tiden flyver."

“Jeg har ikke lyst til at tage hjem.”
Mia smilede.
“Det bliver du nu nødt til. Jeg skal nok følge dig til toget.”
Hun repeterede hvad vi var nået frem til: begynde at synge igen, tæve puder eller trampe, skrive mine erindringer, brænde dem. Jeg var dødtræt og i oprør indeni. Minderne svirrede rundt i mit hovede som en flok arrige hvepse der ville ud. Men det kom de ikke. Ikke nu. Ikke her. Bare jeg ikke var så træt.
“Du vil nok have meget modstand på at skrive, ligesom med alt det andet. Det vil forsvinde efterhånden.” Hun ringede til Kirstine.
Jeg følte mig ussel og til besvær, og så skulle jeg desuden hjem.
“At du gider at have sådan en gammel...”
“Hør nu her, du fortjener ikke at gokke dig selv sådan oven i nødden. Kan du så lige lade være. Du er ikke ussel at du tager gamle hemmeligheder der er ved at tage livet af dig op til revision. Du er modig.”
Hvepsene svirrede. Men hvordan skulle jeg kunne fortælle... skrive kunne jeg måske. Det var nok alligevel en mulighed der var værd at overveje.

KRONE L'01

5. Krone

Jeg fik ikke tævet eller trampet; men jeg fik kontaktet en gammel bekendt der var sanger og prøvet at synge lidt igen. Jeg forsøgte at tage mig sammen til at skrive, men fik ikke skrevet. Jeg blev så hurtigt træt, ikke bare ved tanken om disse ting men i det hele taget. Jeg kunne kun lige samle mig om den mest personlige pleje og om at komme væk fra Kirstine og hjemmet mest muligt. Kirstine vidste. Jeg vidste.

Far var dansk, mor fra Norge. Fars navn stammede længere tilbage fra Tyskland, men jeg blev født i Norge og boede der til jeg kom i skolealderen. Så flyttede vi til Danmark hvor helvede for alvor begyndte. Min far og mor blev skilt da jeg var femten. Jeg havde ikke set meget til min far inden heller, han rejste rundt og solgte alt muligt ved dørene for at brødføde os, hans og mors forhold havde aldrig været godt og nu skred han så for alvor, og det medførte at nu afhang indtjeningen af mig. Hver en øre jeg tjente inkasserede min mor. Jeg var vred over at hun bare tog det hele og ikke levnede mig noget for besværet. Jeg var i det hele taget rasende på verden. Jeg drømte om at komme langt væk fra min kvælende, dominerende mor, selv min søster, og minderne om min skvattede far der egentlig aldrig havde været der, danskerne der aldrig rigtig accepterede os – og jeg huskede særdeles tydeligt min barndoms trængsler på det indremissionske børnehjem.

Desværre brød krigen ind over Danmark da jeg var tretten, så jeg kunne ikke rejse nogen steder bortset fra... regeringen opfordrede jo ligefrem til at arbejde for besættelsesmagten, og tjah – mit tyske navn havde jo altid været en torn i øjet på danskerne, hos tyskerne kunne jeg måske blive accepteret, og jeg var stort set ligeglad med alt hjemme. Det hele foregik langt herfra og den tyske Führer lod til at være en stærk og beslutsom mand der ikke lod andre kommandere sig rundt, sådan som min mor havde kommanderet rundt med min far, det skvat, og alle andre. Han skulle nok få bragt orden i det hele. Jeg så virkelig op til ham. Han var min store faderfigur. Og så talte han så godt. Han forstod at få folk med sig. Johan og jeg var store af statur, løj om vores alder og meldte os til østfronten. Vi fik noget kamptræning, og det var spændende. Så blev vi sendt afsted. Min mor havde ikke sagt ret meget. Mærkeligt nok. Jeg havde regnet med ballade, men hun virkede nærmest ligeglad. Det havde heller ikke nyttet at protestere. Intet kunne have holdt mig væk fra den eneste mulighed jeg havde for at komme væk.

Glæden varede kort. Dagene var trøstesløse, maden elendig, livet helvede. Det var godt Johan og jeg havde hinanden. Det lykkedes os lige akkurat at holde os ude af det værste; men vi kunne ikke undgå det helt, og jeg så, gjorde og oplevede ting ingen dreng på 16 år burde udsættes for. Det hus der i drømmen sært nok stod i Nordfrankrig stod i virkeligheden på østfronten og var bare en af erindringerne. Vi fik granatchok og kom hjem. Da vi ikke kunne bruges ved fronterne kom vi i Frikorps DK under SS. Dér kunne man komme til en masse spændende ting. Vi eksercerede, gik i uniform, stod vagt. Det hjalp på min selvrespekt der havde lidt meget ved granatchokket og ved at blive kasseret. Jeg følte mig betydningsfuld i uniform og når jeg sådan blev betroet noget af værdi. Der var også forhørsvirksomhed, men de grovere deltog jeg ikke i, jeg kunne ikke lide det, ej heller klare det, eftervirkningerne af

granatchokket holdt sig – heldigvis i det tilfælde – længe hos mig, nerverne stod af. Johan var af hårdere støbning. Så kom befrielsen.

Johan og jeg blev taget, Johan skudt. Jeg blev smidt i et mørkt kælderrum, udsat for forhør, tortur, slæbt ud med en sæk over hovedet under foregivende af at skulle henrettes, slæbt ind igen og smidt i den mørke kælder. Jeg mistede al fornemmelse af tid dernede og blev helt konfus. De brød mig helt ned, knækkede den rest som granatchokket ikke havde fået fat i. Da de havde moret sig færdig blev jeg sendt ud i landet på forskellige former for arbejde, indtil de syntes de havde straffet mig nok. Jeg rejste op til Norge til en gammel moster jeg holdt af. Hun var meget religiøs og gik i lange, mørke kjoler, og som barn troede jeg hun ingen ben havde. Hun plejede at lave et trick der fascinerede mig meget. Jeg vidste ikke hvordan hun gjorde det. Hun gik f.x. over gårdspladsen, stoppede op et øjeblik, og når hun så fortsatte var der vådt hvor hun havde stået... Moster havde en jordnær livsindstilling og megen sund sans. Hun fik udvirket at jeg kom til at arbejde med skovning i en dal i området. Jeg var alene om arbejdet der i nogle år hvor jeg gradvis kom til mig selv igen.

Jeg rejste tilbage til Danmark. Det var alligevel dér jeg hørte mest hjemme, og jeg ville gerne være operasanger. Jeg havde masser af stemme og et fint øre. Jeg prøvede alle mulige jobs i de år for at tjene til føden og undervisningen, og da jeg havde brug for en akkompagnatør mødte jeg Kirstine; men fortiden forfulgte mig alle vegne, og til sidst kvalte jeg min drøm og gik i lære som håndværker. Jeg kunne holde lav profil i det arbejde, og det interesserede mig og gav mig mange andre muligheder for udfoldelse med tiden. Det var bare ikke min egentlige, store drøm. I årevis var jeg "ham landsforræderen". Forræder imod hvad? Danskerne havde aldrig givet mig en chance med mit tyskklingende navn. Jeg var aldrig blevet accepteret – ej heller havde jeg nogensinde ligget dem til byrde; men ingen gad høre på mig. De ville bare have en syndebuk at tørre deres salvelsesfulde selvretfærdighed af på. Langt senere kunne jeg i familiens skød finde på at sige at historien kunne have set ganske anderledes ud hvis der Führer havde vundet, bare for at fyre lidt op... så faldt de alle sammen over mig, børnene som Kirstine. ganske som ventet. Ha! Hvor var de nemme!

jeg mener stadig at den bedste styreform er den med en stærk mand i toppen så man ikke behøver spilde tid på alle de mellemled. Demokrati? Snak, snak, op ad stolper og ned ad vægge, og den laveste fællesnævner går altid af med sejren. Ikke just smart. Nå, men efterhånden blev de der kendte min historie færre og færre, og krigstiden som alle efter startens sejrsrus kun ønskede at lægge bag sig blev med tiden godt fortællestof. Jeg opfandt historier om at jeg havde været medlem af en tophemmelig organisation der arbejdede for Danmarks befrielse sideløbende med den øvrige modstandsbevægelse, og det gav masser af rampelys. Efterhånden blev de et indviklet net, men jeg kunne dog holde rede i det, og da oplevelserne fra krigen med tiden var blevet sært uudholdelige at tie med kunne jeg fortælle om dem under dette dække. Jeg var blevet trænet op til radiooperatør i England og var blevet taget af tyskerne midt i en sending lige før befrielsen, havde slugt beskeden og udholdt tyskernes tortur – med glans – og lige undgået henrettelsen. Arrene på armene blev bevis. Den ene løgn trak den anden med sig, selv min barndom digtede jeg videre på, for kvinderne fik så ondt af mig, det scorede jeg mange på.

Det kom for alvor da jeg var i fyrrerne, det tidspunkt da jeg mødte Ilse og dermed Mia. Mangen en aften sad jeg og underholdt dem med mine historier om modstandsbevægelsen og nød Mias intense interesse... skrive sandheden efter alle de løgne? Jeg var lært op med løgne, de havde altid været min redning. Sandhed... hvad er det i sidste ende? Sandhed og løgn er

som en cirkel hvor løgn går over i sandhed og sandhed i løgn. Nogle gange er det det værste man kan komme med. Nogle gange en flertalsafgørelse. Nogle gange den politisk set bedste udvej. Nogle gange 3 forskellige udsagn fra 3 vidner til samme oplevelse. Hvad skal man med noget så individuelt eller så flygtigt? Desuden er der en vis spænding i at tale mellem linjer. Intet sagt, intet fortrudt. Det er et strategisk spil, en udfordring for intelligensen. Jeg kom ikke i gang. Hvorfor betød det så meget at jeg talte ligeud af posen om de hændelser? Jeg *havde* jo fortalt om dem, skønt under dække? Samtidig vidste jeg et eller andet sted at hun havde ret, at hvis jeg ønskede at leve måtte det til... men ønskede jeg at leve?

KAMPEN
'01

6. Kampen

“Jeg er så led og ked af al den kemi der bliver hældt på mig,” sagde jeg. “Jeg får en hel håndfuld piller om dagen, og jeg som altid har undgået piller."
“Du må da også kunne undvære noget af det nu, et helt år efter. Har du talt med lægerne om det?”
“Jo, men de giver mig ikke rigtig noget svar. Og det er Kirstine der holder rede på det. Hun ser ikke gerne at jeg blander mig i det.”
“Jamen hvis du beslutter dig for at prøve at trappe noget af det ned, i samarbejde med lægerne, sætter hun sig så imod?”
“Både Kirstine og børnene protesterer når jeg nævner det.”
“Så må du jo sætte din vilje igennem hvis du virkelig vil.”
“Så bliver der ballade.”
“Nåja, det er vel ikke så sært. De er jo bange for at miste dig. Hvis du sender mig en kopi af din sygejournal og en liste over alle pillerne skal jeg kikke på det for dig.”
“Gider du virkelig det?”
“Næ. Jo, da. Rent bortset fra at jeg kender dig er det faktisk også spændende at rode med. Et rent puslespil. Megen kemi kan gøres overflødig med diæt, f.x.”
Jeg blev træt bare ved tanken. Jeg så en blegsottig selleri og et par slatne gulerødder for mig.
Pause.
“Har du fået gjort noget af det vi talte om sidst? Fået trampet, skrevet nogle krigsoplevelser ned eller kontaktet en sanglærer?”
“Jeg har snakket med en sanglærer jeg kender og prøvet at synge lidt, men det er lige som om der sidder noget i min hals og blokerer. Jeg bliver hæs og begynder at hoste.”
“Det vil hjælpe hvis du får skrevet de krigsoplevelser ud af dig der sidder på tværs. Er du gået i gang? Det kan selvfølgelig også være kemien...”
“Nej. Jeg har ikke kunnet komme i gang med at skrive.” Det kneb stadig at skrive. Og tæve puder eller trampe i gulvet kunne jeg bare ikke få mig til! “Jeg ville ønske jeg kendte en kvinde på omkring de 65, gerne en pensioneret sygeplejerske, en med noget livserfaring uden for systemet som jeg kunne tale med. Kender du nogen?”
“Nej, desværre. Og jeg kan godt se jeg er lidt vel ung at betro sig til. Det er nok bedst med en der selv har stået tingene igennem. Hvad med min mor? Hun er en god lytter.”
“Det har jeg ikke tænkt på.” Hende havde jeg også fortalt mine historier til. Den gik ikke.
“Hvordan er Kirstine egentlig, Fritz? Hvor mange år har I været gift?”
“47 år.”
“Så kan hun da ikke være helt idiot. Jeg nægter at tro, du ville kunne holde ud at bo sammen med et hul i jorden. Jeg ved godt I ville have været skilt for 30 år siden, men I blev jo sammen.”
“Det var det nemmeste. Hun har altid været meget dygtig og ferm til alt det med hjemmet, og når der har skullet holdes receptioner eller fester har hun bare haft styr på alt. Hun førte også mit regnskab da jeg arbejdede.”
“Nå? Det gjorde du ikke selv?”
“Nej, kun de store træk. Småtingene interesserede mig ikke. Dem tog hun sig af. Og alt med børnene. Jeg har jo ikke været meget hjemme. Der har aldrig været noget at sætte fingeren på

i hendes arbejde. Men hun bryder sig ikke om mine interesser. Hun har kun været med i logen nogle få gange. Og hun er ikke glad for at jeg tager nogen steder hen nu; men hvis jeg bliver hjemme har jeg følelsen af at have hendes øjne i nakken hele tiden. Hun vil bestemme alt muligt. Da jeg sidste gang besøgte din moster fik jeg en halskrave med hjem der var rigtig rar, men den vil hun ikke have jeg går med. Hun siger det er noget jeg har tigget mig til."
"Tigget?"
"Ja. Hun siger jeg trænger mig på hos folk. Hun er meget efter mig med at være til besvær."
"Du er ikke til besvær. Har du ikke fortalt hende at vi gerne vil have dig på besøg?"
"Jo, men hun tror ikke på mig."
"Det er vist ikke kun dig der har mindreværdskomplekser. Kunne det tænkes, hendes barndom har været lige så streng som din?"
"Det tror jeg nu ikke." Øv. Nu gik det lige så godt.
"Fordi den ikke var ligesådan kan den godt have været streng for hende. Vi har det med at gifte os med vores temaer i stedet for at tage os af os selv, det er bare ikke nok... hun mistede tidligt sin mor og måtte tage sig af hus og mindre søskende, ikke? Det er hårdt at blive tvunget til at være voksen før tid, det blev min søster også efter mors skilsmisse fra far. Hør, har du noget imod at jeg tager en snak med Kirstine? Sådan, om kost, besøg og så videre?"
"Næ. Det vil nok være godt hvis hun hører det fra dig også."
"Jeg kunne egentlig godt tænke mig at træffe hende. Sådan for at danne mig et indtryk af hende. Nu har du jo fortalt mig noget; men hvis du skal til at have lavet om på noget med kost og medicin, så er hun din vigtigste forbundsfælle."
"Jeg har foreslået at invitere din mor, moster og dig hjem til the; men det vil hun ikke. Der er også andre jeg gerne vil have på besøg som hun ikke vil se hjemme. Der var en dame som hun blev meget vred på og ikke ville have kom mere, og vi sad ellers kun og snakkede."
"Måske føler hun sig exkluderet når du snakker med alle andre og ikke hende. Har du tænkt over det? Har du ikke også kendt en masse damer via dit arbejde? Du må have haft rig lejlighed til en hel del udenomsaffærer, og sikkert også haft det?"
Det var ellers meningen hun skulle have ondt af mig over min dominerende kone... nå, skidt.
"Det er sjovt, du siger det. Alle tror jeg har haft sådan en masse eventyr; men det har jeg egentlig ikke."
Mia så ud, som om hun ikke rigtig troede på det, og så fortsatte hun:
"Hvad ville der ske, hvis du gav Kirstine en buket blomster?"
Du godeste. "Hun ville nok sige, det var spild af penge!"
"Og hvad så? Hvornår har du sidst givet hende nogen? Har du nogensinde givet hende en buket blomster?"
"Ja, det har jeg da."
"For nylig?... Det skulle du tage at gøre. Gør det til en vane. Mindst én buket hver 14. dag, uanset hvor meget hun brokker sig. Sig, hun er det værd. Tak hende for de ting hun gør for dig og sig til hende du elsker hende. Det kan godt være du ikke lige har lyst til det når du starter, men det vil gøre noget ved dig. Ser du, Kirstine er på sin vis dine følelser. For at komme i kontakt med dem igen må du være god ved dem. Ved at være god ved din kone vil du faktisk også være god ved dig selv, hjælpe dig selv."
"Hm."
"Fritz, når jeg sidder og fornemmer ind på dig og Kirstine, så får jeg at vide at hun er den rette for dig. Du skulle tage at prøve at komme i kontakt med hende igen. Du kunne gå hen at blive overrasket. Du ved nok om verden udenfor vinduet. Det er ikke den, det drejer sig om for dig mere. Du skal vende dig indad, lære om verden indenfor vinduet, og den er Kirstines domæne. Ved at nærme dig hende, vil du nærme dig den. Og du har tiden til det nu. Du skal ikke andet. Hvorfor ikke prøve? Det vil være umagen værd, det kan jeg godt sige dig."

Jeg havde svært ved at sidde stille. Det var, som om det krøb under huden på ryggen.
"Du har tre børn, ikke?" spurgte Mia Gudskelov.
"Ja, den ældste er kirurg, nr. 2 er direktør i et investeringsselskab, og så er der efternøleren..."
Ja, de ældste havde gjort det godt og læst videre. De var virkelig blevet til noget. Men så var der den yngste. Hende var jeg ikke særlig stolt af.
..."hun er pædagog i en børnehave."
"Det er et meget værdifuldt arbejde. Der findes ikke noget vigtigere end at tage sig af den næste generation, og det er fantastisk lærerigt. Det er en skam, det er så undervurderet."
Nå. Ja, sådan kunne man vel også se på det.
"Du har da selv læst videre, ikke?" spurgte jeg.
"Njae. Jeg gik i 3. real da jeg havde fået at vide jeg var selvskreven til gymnasiet. Vel nærmest en slags "ha-ha-der-snød-jeg-jer-vel-nok-handling. Jeg orkede bare ikke 3 år til. Jeg kunne ikke komme hurtigt nok væk. Prøvede så lidt forskellige ting, jobs hist, kunststudium her, tog til sidst en etårig handelsuddannelse og langt senere naturbehandlerkurserne; men de er jo udenfor systemet. Lige nu gør jeg rent mens jeg plejer mine kunstneriske evner. Jeg kan egentlig lide at gøre rent. Det er godt nok hårdt kl. kvalme morgen, og ydmygt, men det er værdifuldt, man ser resultater, og jeg har 100% råderet over min hjerne imens jeg får betalt motion og kan synge af karsken bælg. Det kan et kontor ikke konkurrere med – jeg foretrækker det langt fremfor at stivne ved et koldt skrivebord. For øvrigt mener jeg at livet er den vigtigste skole. Du kan tage et kursus i hvadsomhelst andet her i landet; men livet kan du ikke læse til, og kan man ikke hitte ud af at leve er det ligegyldigt hvilken eksamen man så kan prale af. Du er da heller ikke akademiker? Jeg synes jeg kan huske noget om at Kirstines familie havde det ret dårligt med at hun giftede sig med en håndværker. Ville du gerne have læst videre?"
"Nej, jeg har haft det godt nok med mit håndværk." Nå, så hun gjorde rent. Jeg troede hun lavede noget mere... bogligt... "Kunne du ikke tænke dig at deltage i en studiegruppe om mystik?" spurgte jeg. "Jeg har fået fat i en brochure fra en mystikerloge i England hvor man kan rekvirere kursusmateriale til selvstudiegrupper i en form for mystik jeg længe har villet undersøge, en slags som måske er den rette vej for mig."
"Har du ikke været i en mystikerloge i mange år? Du må da have mere end nok viden om det og den ydre indre verden. Det er *din* indre verden det drejer sig om nu."
"Jamen ser du, den her loge er en gren, grundlagt af en elev af Crowley, som i den grad er blevet misfortolket efter min mening. Jeg tror han havde ret, og han brugte netop følelserne som vej..."
"Jeg skal gerne se hvad det er for noget, for jeg kan jo tage fejl; men ser du, en fælde jeg tidligere er gået meget i har handlet om at akkumulere viden. Gevinsten var at så kunne jeg undgå mine følelser. Der er ikke noget galt med viden, jeg elsker viden, men det var en slags narkomani jeg let kan falde i igen, og alle mine største potentialer ligger i mine følelser. Det var jo også lige netop det der tiltrak dig, ikke? Jeg skal passe på at følge min egen vej og mit eget tempo. En studiegruppe forpligter."
Jeg var skuffet over, at hun ikke var helt med på forslaget. Jeg syntes det var et godt forslag. Hun havde selvfølgelig heller ikke helt afvist det. Jeg klemte det ene øje i og flugtede bordkanten med fortovskanten. Så klemte jeg det andet i og flugtede lygtepælene...
"Vil du have mere the?"
"Nej tak." Sollyset faldt ind ad vinduet og dansede i de små, løse hår om hendes hoved, så hun havde en hel lysende glorie. Jeg syntes pludselig, hun lyste selv. Jeg lukkede øjnene og så efter en gang til. Der var det igen.
"Det er, som om du lyser," sagde jeg. Hun smilede glad til mig.

"Nå? Du er ikke den eneste der har bemærket det i de senere år. Det er nok fordi jeg er blevet mig selv i stedet for den jeg mente andre ville have jeg var, og det har jeg det dejligt med, kan du tro."
Hun var ikke til at få øjnene fra. En sær, smeltende glød groede i min lænd. Noget rørte sig i mine bukser. Det er da løgn, tænkte jeg. Men det var det ikke. Jeg undskyldte mig med WC og listede ned. Åh, det var vidunderligt, men jeg måtte være stille... da jeg endelig kom ud igen var hun ved at gøre anstalter til at følge mig til toget.
"Du aner ikke hvor godt det er at føle sig levende igen," sukkede jeg.
"Jo, det gør jeg. Jeg har selv været levende død i 20 år, Fritz. Jeg husker det tydeligt. Det er kun små 10 år siden jeg begyndte at vågne op via psykoterapi."
Så mindede hun mig om at sende medicinlisten og om at nærme mig Kirstine.
"Du fandt den rette partner, Fritz. Stol på mig. Prøv at gøre som jeg foreslår. Et par måneder kan da ikke skade, vel?"
Det vidste jeg ikke rigtig hvad jeg skulle sige til. Jeg var stadig helt opfyldt af glæden ved at mærke liv igen. Og nu skulle jeg så hjem igen. Hm. Men det skadede vel ikke at prøve, som hun sagde.

Hun ringede og fik en snak med Kirstine, og Kirstine sendte hende listen. Noget efter kom der så et brev med forslag. Jeg gav brevet til Kirstine, det var for indviklet for mig og det var jo hende der stod for det. Jeg huskede ikke de satans blomster, men jeg prøvede at være rarere ved Kirstine. Det gjorde jeg virkelig. Det var også blevet lettere fordi jeg havde en følelse af at der var blevet åbnet nogle døre ind til noget nyt, et håb, måske.

Så faldt jeg igen om i entreen. Jeg vågnede ret hurtigt op på sygehuset og var gudskelov mig selv, men det skræmte mig. Jeg slog min arm og min ryg, og jeg turde ikke tage nogen steder hen lige med det samme. Mia ringede og spurgte til mig, og vi fik en snak.
"Det var et vink med en vognstang, Fritz. Det er indeni, ikke udenfor det gælder. Udnyt tiden! Skriv! Nærm dig Kirstine!"
En dag ringede hun. Kirstine tog telefonen.
"Jeg er lige i nabolaget..."sagde Mia.
"Jamen, så kom forbi og få en kop the," sagde Kirstine.
Så sad vi der omkring sofabordet og snakkede alle tre. Mia var meget åben overfor Kirstine, og Kirstine kunne lide hende, det var der ingen tvivl om. Kirstine undskyldte at der ikke var blevet gjort rent lige for nylig fordi hun ikke havde haft overskud.
"Kan Fritz ikke give dig en hånd nu hvor han er hjemme?" spurgte Mia.
Jeg lod som ingenting. Det er af og til en god ide. Snakken gik heldigvis videre. Senere hen sagde jeg så – bare for at peppe selskabet lidt op:
"Jeg ville godt ned i den der mission lige om hjørnet. Det ender altid med at de græder som pisket ved de møder om onsdagen. Det er virkelig en oplevelse, hvordan prædikanten får dem bragt i det hjørne; men jeg kan ikke lide at gå alene derned."
"Kunne Kirstine ikke gå med dig?"
"Tak, det skal jeg ikke have noget af," sagde Kirstine. "Jeg blev slæbt med til nok af møder i indremissionen da jeg var barn, og jeg brød mig ikke om det."
"Det er da noget andet nu. Nu er du jo voksen og kan sige fra, og det er frivilligt", sagde Mia. Hun så fra den ene af os til den anden.
"Prøv at høre beskeden bag de ord Fritz sagde om missionen, Kirstine. Det han siger er at han trænger til at give sine følelser frit løb, og sammen med alle dem vil det ikke være så svært for ham, for han skiller sig jo ikke ud. Samtidig er han nervøs for det, så han vil gerne have dig

med. Det er faktisk en cadeau." Hun så på mig. "Undskyld hvis jeg er meget direkte, men I kender jo hinanden temmelig godt."
Jeg sagde ingenting. Jeg fandt det smartest.
"Jeg har et forslag der vil stille Jer lige," sagde Mia. "At være huslig er provokerende for Fritz. Hvis nu han laver noget husligt arbejde han kan klare, sådan til gengæld for en aften i missionen, kan du så ikke gå med ham ned til et onsdagsmøde, Kirstine?"
Så sad vi begge to dér og undgik at se på hinanden over sofabordet. Kirstine kom sig først.
"Det kunne jeg måske," sagde hun.
Og så skyndte vi os at snakke om noget andet.

Kirstine og jeg kørte op til sommerhuset nogle uger efter. Det var dejligt vejr. Vi nød lyset og luften. Kirstine gik i gang med at male havelågen og jeg sad og summede i en liggestol og så ud over haven – og så hendes trøje ligge på havegangen. Den ville blive snavset, og det ville hun ikke bryde sig om. Jeg rejste mig fra liggestolen og gik hen og samlede den op mens jeg flygtigt undrede mig over at det ikke havde voldt mig besvær at komme op af stolen. Sædvanligvis måtte jeg have en hjælpende hånd til at hale mig op. Jeg gik hen til Kirstine og rakte hende trøjen med et stort smil. Sollyset var blændende klart. Pludselig var det som om noget sprang indeni mig og jeg blev så let som da jeg var ung. Jeg så Kirstine gribe efter en stor, tyk mand, der sank sammen som en ballon, luften gik ud af.
"Hov," sagde jeg, " – det er jo..." Kirstine løb ind og ringede efter en ambulance. Men jeg havde det godt. Så godt, som jeg ikke havde haft det i mange år.

VANDFALDET
'01

7. Vandfaldet

Mor ringede op under jul til mig. "Jeg skulle hilse dig fra Fritz," sagde hun. "Han har haft et slagtilfælde for et år siden og spurgte mig om du måske kunne kikke på ham?"
Fritz var en gammel bekendt, altid kvik i replikken, en krejler man aldrig helt vidste hvor man havde, glat som en ål. Det kom vel af hans tid i modstandsbevægelsen. Sikke historier han kunne fortælle! Han var spændende og sjov at være sammen med, men det var godt nok år og dag siden jeg sidst havde set ham. Slagtilfælde. Det kommer altid bag på en når det er en man kender, minder en om at det utænkelige kan ske – også for en selv. Ved nærmere eftertanke var det nu nok ikke så besynderligt.
"Jamen dog, det vil jeg da gerne," svarede jeg. Samme aften stillede jeg ind på ham. Det så ikke godt ud. Der var sprunget en åre oppe i hans hoved, til alt held uden at invalidere ham totalt; men der var mange psykiske belastninger, især to sprang i øjnene. Da han var 8 år havde han fået et chok der var den dybestliggende årsag til et forhøjet blodtryk i dag, og hjertet havde det ikke for fint. Nå, jeg vidste jo at han havde arbejdet hårdt i mange år og aldrig skånet sig selv. Det er i regelen en indikator for grundliggende traumer, og nu, hvor han var 72, havde kroppen altså sagt fra. Det andet der sprang i øjnene var at han havde truffet et galt valg for 30 år siden, valgt det etablerede og bekvemme frem for sit hjerte. Hans milt var hårdt belastet af medicin og så videre... jeg sendte ham resultatet og holdt jul. Jeg regnede ikke med at høre mere, men så ringede mor igen. Fritz ville meget gerne have en snak med mig om det jeg havde set og evt. gerne have at jeg behandlede ham. Han vidste bare ikke rigtig om han kunne ringe til mig sådan uden videre. "Jovist kan han da det," svarede jeg. "Han er velkommen." Så han ringede til mig og jeg sagde som det var: at det først og fremmest handlede om gamle oplevelser som han måtte ud med og at jeg gerne hjalp ham, hvis han ønskede det – for gammelt venskabs skyld.

Han sad i min sofa og var meget nervøs. Han havde snakket som et vandfald indtil nu, hvor han sad og fingererede ved armlænets træ og klemte skiftevis det ene og det andet øje sammen, mens han kikkede ud ad vinduet.
"Jeg forstår godt du er nervøs," sagde jeg. "Det er provokerende at lukke op for gamle, fortrængte minder."
Han skottede til mig. Jeg måtte passe på ikke at være for direkte. Mange har igennem tiderne kaldt mig ubehøvlet eller skrupskør. Det havde taget tid for mig at se at min ligefremhed, dvs. klarsynethed var årsagen. Klarsynet er ikke noget man GØR, det er noget man ER og skal lære at beherske. Jeg havde haft svært ved at lære at nærme mig følsomme emner – følsomt. Et paradox, for den anden side af medaljen er hyperfølsomhed, psykisk som fysisk!
Han takkede ydmygt fordi han måtte komme og jeg undrede mig, vi var jo gamle kendinge. Han havde vist ikke meget selvværd. Forunderligt, jeg huskede ham meget selvsikker, men jeg var jo også så ung dengang, og da var han selvfølgelig ikke syg.
"Jeg kan ikke finde ud af hvor gammel du er," sagde han. "Du ser så ung ud. Er du 28?"
Så jeg virkelig så ung ud? Måske var det lyset. Andre havde til tider troet min sølvbræmme i panden var blond. Men han måtte da vide min alder?
"Jeg er 43, og glad for hvert eneste år", sagde jeg, "men tak for komplimenten." Der var stille lidt. Han sad og nussede med armlænet og så ned.

“Hvis det kniber for dig at komme i gang kan du jo fortælle en drøm du har haft, den sidste du husker eller en du har haft gentagne gange.”
Så han fortalte mig en drøm han første gang havde haft kort efter anfaldet og som blev ved at vende tilbage til ham, en drøm om tiden i modstandsbevægelsen. Jeg skrev drømmen ned og lovede at kikke på den til næste gang vi sås. Han fortalte mig så at han var vokset op med at tyde drømme hjemmefra. Nå! Det var nu ikke lige mit indtryk at han var ekspert på det felt. Så sludrede vi om alt muligt andet, og samtalen gled hen på sex. Fritz udbredte sig om at for at være en god elsker skulle man kunne lytte og forstå at kvinder var anderledes end mænd, man skulle starte alle andre steder end direkte og bruge meget tid på dem... at han engang havde rådgivet et lægepar han kendte med problemer i parforholdet. Jeg undrede mig lidt over hvordan det emne var dukket op... men sidst vi sås var det forresten også oppe. Han havde rost en ”dame” i høje toner som gerne sad på d'Angleterre og strittede med lillefingeren. Jeg var blevet lidt træt af tonerne og sagde tørt at ”facit er s'gu' ens på d'Angleterre og i Den gamle Pavillon”. Han så helt forkert ud i ansigtet da jeg sagde det...
Fritz begyndte at blive hæs, rømmede sig mere og mere, og så begyndte han at hoste.
“Der er noget du holder tilbage som vil ud,” sagde jeg, “Så får man nemt problemer med halsen. Jeg giver dig en afbalancering. Det vil lette.”
Halsen var nu ikke værst, men han havde nogle områder nede i armene der var helt sorte, især i venstre. Hans hæshed fortog sig snart, og da han skulle hjem fulgte jeg ham til toget efter at have ringet til hans kone, så hun kunne hente ham på stationen. Det brød jeg mig ikke om. Det var som at tørre ham om næsen med en klud eller hjælpe en manipulerende kone med at have snor i sin mand; men det var desværre en nødvendig følge af anfaldet. Kontrolpulten deroppe var delvis brændt af.
“Min kone er en krokodille,” sagde han irriteret da vi stod i entreen.
Er hun? tænkte jeg. Jeg kom i tanker om at hun ikke var der, så jeg tog hende i forsvar.
“Dem vi gifter os med er spejlbilleder af os selv, og koner er følelser. Følelser er ikke farlige, Fritz. Det er os der gør dem farlige. Hvorfor kalder du dine en krokodille? Og jeg ved at du har haft din gang i en mystikerloge hvis viden daterer tilbage til – ja, til urtid. Ved du ikke hvad krokodillen står for?”
“Næ, det ved jeg ikke.”
Nå!? Hm. “Krokodillen er et symbol for kreativitet og lederskab."
Så sagde han at han ikke fattede jeg gad være sammen med en gammel støder som ham.
"Gider du lige," sagde jeg. "Du er spændende at snakke med, du ved en masse, og det endda på felter der interesserer mig, så tag og lad være med at slå dig selv i krydderen. Du skal endelig ikke tro det kun er dig, der får noget ud af det."
Vi gik forbi kirken, og i forbifarten spurgte han nonchalant om vi ikke skulle gifte os.
Det gav et spjæt af angst i mig. Det var dog sært. Jeg tænkte mig godt om før jeg svarede at jeg holdt meget af ham, men ikke var forelsket i ham. Pludselig var jeg ikke spor veltilpas længere. På perronen ville jeg give ham et farvelkram, og så lagde han an til et kys på munden. Jeg klarede skærene ved at give ham et broderligt smækkys og et dask på skulderen. Jeg troede toget aldrig ville køre; men endelig kunne jeg da vinke farvel til ham gennem vinduet.

Har du prøvet at stå rigtig tæt på et STORT vandfald? Mærket, hvordan vandets øredøvende brusen til sidst blev en del af dig, så selv din indre stemme blev overdøvet? Jeg var nærmest ikke til stede i min krop hele vejen hjem for larm. Alle sanser var oversvømmede. Når man er åben, selvsikker og i ro går alt lige igennem uden at hænge i noget. Det er først hvis man bliver bange og egoet og dermed kontrollen med hele sin tågemur af spil skyder op at passagen snævres sådan ind at alt der vil igennem ***kradser*** (hoste!). Jeg kom i tanker om

noget fra Carlos Castanedas bøger om hans læretid hos den indianske troldmand Don Juan. Han gav ham et bevidsthedsudvidende stof for at fremprovokere en erkendelse via hans synssans. Han skulle indse hvor omfattende hans virkelige formåen var ift. hvad hans begrænsninger, dvs. kontrol tillod ham at tro. En kollega hjalp til – demonstrerede for Carlos hvordan han bevidst brugte sit astrale legeme til at forankre sig med på et par sten på en klatretur forbi et vandfald ud over en næsten lodret klippevæg han ellers aldrig ville have kunnet forcere. Vi bruger alle dette legeme, blot ubevidst og som oftest negativt, nemlig til at røve energi fra hinanden med, typisk via navleregionen. Første del i en bevidstgørelsesproces omfatter at lære at holde "snabelen" hjemme hos sig selv og afvise andres.

I de senere år havde jeg af og til fornemmet snabler søge en åbning i navleområdet, endda smutte ind, men de var også omgående blevet smidt på porten igen modsat før i tiden. I visse situationer havde jeg imidlertid stadig som en rest af et program der nægtede at se når der blev forsøgt, en besynderlig slags forsvar à la lykkelig uvidenhed. Fritz havde sendt den ene snabel efter den anden hen at famle uden at finde det forventede hul – at jeg lod mig forføre, liste ind i et magtspil og villigt lod mig tappe – først nu så jeg det. Sagen er at fri for egospil er der ingen spil-mur at finde vej ind i, og det er murens programmer der skal misbruges. Jeg var meget, men ikke *helt* befriet. Men hvorfor var reaktionen så vild? Det havde jeg ikke haft med andre, og han var jo ikke lykkedes! Jeg havde kendt ham siden stort barn og måtte brat, uventet se ham i elsker- istf. faderlig rolle, javist, et chok. Men alligevel – hvorfor skulle jeg reagere *så* stærkt? Der måtte ligge mere i det... Det var ikke så længe siden jeg havde slået mig slemt på en mand, og jeg følte mig skræmt, magtesløs, som om – ja, som om jeg havde været udsat for et overgreb, og det havde jeg jo nærmest. Nu spøger de pokkers gamle voldtægts- og incestoplevelser igen, tænkte jeg. Oplevelsen af at man ikke kan – ikke må – ikke tør sige fra... lammelsen... en vision jeg havde haft af et tidligere liv dukkede op...

Vi kørte ind gennem porten og op ad indkørselen, og jeg skælvede af en blanding af frygt og forventning. Hvordan ville det gå? Jeg vidste jeg havde været ubegribeligt heldig at få læreplads et så stort og kendt sted med min baggrund. Jeg savnede min bror, min beskytter lige siden vore forældres død, men han kunne jo ikke være her, dette måtte jeg igennem alene. Jeg blev modtaget godt og gjorde mig voldsom umage for at vise min taknemmelighed ved at være perfekt i udførelsen af de pligter der blev pålagt mig, og det gik helt godt. Som niårig har man jo ikke et helt livs erfaring, men hvad de satte mig til klarede jeg tilfredsstillende. Så en dag fik jeg besked om at stille hos forvalteren. Hvorfor? Det var der ingen der kunne sige mig, jeg skulle bare stille. Rystende nervøs bankede jeg på døren, tænk hvis de nu ville vise mig bort alligevel? Hvad skulle jeg så gøre? Jeg kom ind og stod lidt og ventede, mens han ordnede et eller andet på et bord. Så fik jeg besked om at stille mig foran en alkove med ryggen til ham. Skulle jeg afstraffes? Det var skrækkeligt ikke at kunne se hvad han lavede.

Pludselig blev jeg kastet forover ned i dyner og puder, mit ansigt blev trykket ned i dem, jeg forsøgte at skrige men kunne ikke, jeg kunne næppe få vejret og min nakke blev presset ned med et jerngreb så min strube næsten ikke kunne hale luft ind. Det gjorde ondt i nakken, det føltes som skulle den brække, og jeg kæmpede som en rasende for at få luft, komme fri – grebet strammedes, og i samme øjeblik følte jeg en vanvittig smerte i min ende. Noget blev jaget op i mig, og selve det var helt ufatteligt, jeg anede ikke der var et hul dér der kunne jages noget op i – det skete igen og igen, og jeg kæmpede og kæmpede, grebet om nakken strammedes yderligere, pludselig knagede det så sært i den, og jeg blev varm og helt slap. Smerter og alt kom pludselig til mig ligesom langt væk fra på en ligegyldig måde, som om det ikke var mig det handlede om. Omsider stoppede processen, jeg fik under strenge trusler

besked om at tie om det foregåede, men det rørte mig ikke heller, jeg modtog det hele i en dunkel tåge, blev sendt ud igen og vaklede væk i tågen, der blev mørkere og mørkere. Jeg havde ikke ondt mere, eller jo, jeg kunne registrere smerter langt, langt væk, som skyggespil.

Jeg registrerede ikke mere før nogen talte til mig og tågen lettede lidt. Jeg sad på en bunke hø nede i stalden. Hvordan var jeg kommet her? Nogen tog mig ved hånden og førte mig et sted hen med andre mennesker, vistnok køkkenet. Jeg blev stillet spørgsmål, men var ude af stand til at svare, der var ikke forbindelse fra dér hvor jeg var til min stemme. Alt blev igen mere og mere sløret, jeg fik feber og kom til sengs, og derefter hævedes sløret ikke igen. Jeg prøvede nogle gange, men kunne ikke komme gennem det og ned i mig selv igen, i stedet svævede jeg efterhånden ligesom over mig selv og så ned på min krop der lå dér i sengen og lige så stille fik lungebetændelse, visnede og til sidst holdt op at fungere. Samtidig blev det klarere omkring mig hvor jeg svævede. Jeg kunne nu se alt hvad der skete, se hvordan de prøvede at kalde mig tilbage til livet, se at de ikke lykkedes... og mærke at det havde jeg det meget godt med, dog med et stille vemod. Jeg havde haft så mange glade forventninger, og min bror... det føltes lidt som at stikke af. Nå, det kunne jeg jo ikke gøre noget ved, og jeg begyndte at blive trukket hen imod et lys....

I dagene efter dette syn kom jeg med mange bortforklaringer. Jeg havde et minde om et andet liv hvor min far voldtog mig. Det passede fint med at samme sjæl, blot i en anden rolle i mit nuværende liv, havde forsøgt sig igen da jeg var 13, og jeg huskede også at have været luder i Paris i et tredje liv... var jeg ikke lige lovlig sex-fixeret? Jeg gjorde lidt nar ad mig selv – måske var det hele bare fri fantasi! Ikke desto mindre var der så meget i disse syn der passede, mine nakkeproblemer så langt tilbage jeg kunne huske, min angst for at blive kvalt der havde hæmmet mig til svømning, at jeg aldrig havde kunnet have at nogen stod bag mig hvis jeg var nøgen og skulle bukke mig, min evigt røde hale som barn, allehånde underlivs-spændinger og katarer som ung hvor jeg debuterede sexuelt alt for tidligt, nærmest voldtog mig selv: fik en passende modpart i stilling for så at være nødt til at fuldføre – det er simpelthen modbydeligt som disse indprogrammerede spil kan køre med én, man kan føle sig nærmest hjælpeløs tilskuer i sit eget liv. For slet ikke at tale om hvorfor jeg var så god til at smutte ind i andre "rum", en bog, en film, en tilværelse, væk fra min egen, efterlade mig selv i en form for levende død...

nuets gevinst af min tidlige ”selv-voldtægt” var nok en første m/k-balancering efter et næsten rent kvindemiljø, indledning til arbejdet med at blive bevidst clairvoyant, i det hele taget mere og mere i stand til at se alting fra et højere perspektiv. En gammelt læresætning lyder: "dø, før du dør." Når livsgnisten er blevet helt begravet/bundet i blindende materie truer den med at slukkes helt. Enten lader vi det ske og dør af et eller andet ultimativt, eller også vender vi om og ser om der var bedre måder at bruge sin energi på, som jeg, og så starter forløsningsdøden og et nyt liv, hvis man når det. Klarsyn er/bruger fantasien, korrekt, men er ikke ”fri fantasi”, (det er blot sindets lavere udslag, men er det nu altid ”frit”, vrøvl?) ej heller hysteri. Jeg mindedes dengang hvor jeg så i bogen om ture i Danmark under Østjylland. Jeg havde aldrig kikket lige dér, kun under Bornholm, men pludselig sad jeg og så på indkørslen til gården voldtægten var foregået på, genkendte navnet og det hele, meget som det var da det skete for et par hundrede år siden (hvor gården *var* der). Jeg sad længe og så på billedet, helt tom indeni. Hvis det ikke var MIN sandhed, hvordan kunne jeg så føle SÅ stærkt? Vrøvl formår ikke at trigge sådan. På denne vej har man kun sine egne vejvisere til sandheden...

… jeg tog et fast greb i mig selv og kom ned på jorden igen. Det var sandt for dyden længe siden jeg var 13. Jeg var en moden kvinde nu. Burde i hvert fald være det. Og hvor farlig var Fritz? Jeg følte en fnysende latter boble op i mig. Hvordan ville det mon se ud, hvis han skulle løbe mig op? Hvis han altså kunne starte? Og ikke fik hjertestop undervejs? Det komiske i min rædsel bragte mig hurtigt tilbage til koncepterne. Larmen lettede og slap min tænkekapacitet fri igen, og i trit hermed begyndte jeg at forstå en masse. Hvorfor han havde været så nervøs. Og hvorfor mit klarsyn havde ramt ham så meget, måske. Da han traf det gale valg for 30 år siden havde jeg været 13. Jeg havde set at hans valg havde haft noget med min familie at gøre; men kunne det have at gøre med mig? Det var meget sært at forholde sig til. Jeg måtte dybere ind end i tænkeboks.

Hjemme satte jeg mig og gik ind i oplevelsen igen. Jeg fandt ud af, at jeg havde været Fritz' kone for 450 år siden og så ung da han tog mig at jeg faktisk var ret tæt på de 13 år i dag. Så var det ikke så underligt jeg havde følt så stærkt – århundreders vingesus, så at sige, når incesterne, gårdsynet og nuets mand var sorteret fra. Jeg havde nemlig også dengang trods alt holdt af ham. Hvad skulle jeg gøre? Han havde haft mod til at stå ærligt – sådan da – ved sine følelser, det skulle han ikke lide for. Desuden havde han ikke forsøgt noget da jeg var 13, tak for det, jeg var 17 i episoden med ”d'Angleterre”. Jeg havde selv prøvet at være stærkt tiltrukket af en der ikke gengældte mine følelser, og da jeg bævende forelagde ham problemet kunne han have leet, afvist mig eller udnyttet mig; men han lod mig kærligt udsætte mig for ham jævnligt så jeg fik mulighed for at finde ud af hvad signalerne drejede sig om. Han var terapeut og gjorde mig en vennetjeneste. Jeg ville gøre Fritz samme tjeneste. Jeg skrev til ham efter at have sikret mig at kun han læste det. Drømmen foruroligede mig lidt. Den meldte om krigsminder som var tæt på at trænge helt ind og dræbe ham. Der var altså minder han ikke ville stå ved. Han havde da fortalt os meget fra krigen...?

Jeg prøvede at få at vide hvor lang tid han havde tilbage – et eksperiment, men når nogle kunne få det at vide kunne jeg vel også. Der skulle være tid nok. - Så var der noget helt andet. Hvorfor kom Fritz til mig nu? Hvad skulle jeg forstå af hans spejlbillede? Jeg tror ikke på tilfældet, da slet ikke når tilfældet direkte opsøger mig. Han havde fået kortsluttet kontrollen efter at have misbrugt den til at løbe fra sine følelser i mange år, som min far; men han havde været succesrig selvstændig erhvervsdrivende og rejst meget mere og ud end far. Han var på alder med min far – hvis han havde levet endnu – og tæt på at dø på samme vis, af hjerte/kredsløbssvigt. Var jeg selv bøddel? Løb jeg stadig fra mine følelser, selvom så megen kontrol fra mormors flinkeskole-programmering var blevet kortsluttet? Hvordan? Jeg udøvede da trods alt mine evner nu, modsat tidligere... var mit knuste hjerte blevet hyperfølsomt? Var der noget gammel faderbinding i mig, der var ved at dø... jeg syntes det hele var plausibelt og kunne ikke overskue det. Lad det ligge, sagde jeg til mig selv. Det nytter ikke at analysere sig ihjel. Livet kan man kun erfare, jeg forstår før eller siden.

DEN VARME GRØD

8. Den varme grød

"Jeg kan så godt lide træ," sagde jeg. "Det er levende, jeg bliver aldrig træt af at se på årernes mønstre, det er aldrig koldt... desværre er bordet her ikke så modstandsdygtigt mod børn."
"Du kan styrke overfladen. Med linolje."
"Nå, linolje..." og så snakkede vi lidt om hans metier før jeg drejede samtalen hen på det han kom for – eller sagde, han kom for...
"Det var modigt af dig at stå ved dine følelser for mig, Fritz. Du kunne jo ikke vide hvordan jeg ville reagere."
Nu sad han igen og klemte skiftevis det ene og det andet øje i, mens han så ud ad vinduet. Trænede han?
"Der var en kvinde på rekreationsopholdet jeg forelskede mig i. Hun så overhovedet ikke til min side," sagde han trist. "Det slog mig virkelig ud. Jeg var ellers deprimeret nok i forvejen."
Jeg spurgte hvordan hun var, og det kom åbenbart bag på ham. Han svarede nærmest undvigende, som om det var irrelevant eller han ikke ville ud med et eller andet; men vi kom da frem til at hun bare var glad og ubekymret, så jeg spurgte ham om ikke det var noget han kunne bruge lidt mere af. Det indrømmede han, og dermed havde jeg mit stikord.
"Så hvad tiltrækker dig så ved mig?"
… "... altså bortset fra at jeg er smuk og alt det...? Jeg er meget kunstnerisk. Er der en kunstner i dig du ikke lader komme til? Du har jo et fint musikøre."
Han trak vejret dybt, og atmosfæren i rummet var elektrisk et øjeblik. Så kom det: han ville have været operasanger, men turde ikke tage chancen og valgte i stedet det fornuftige. Jeg kom i tanker om de sorte områder i hans hals og arme jeg havde set og spurgte ham om han nogensinde sang mere. Jeg tænkte flygtigt på at det først var gået op for mig hvor meget jeg havde savnet sangen og billedkunsten efter at jeg igen var begyndt at udøve mine potentialer efter 20 år. Det var tydeligvis også svært for ham at snakke om, og han sprang videre til en historie fra han var en håbefuld sangerspire der havde sin gang i kunstnerkredse. Han fortalte mig om en ret speciel muse, som havde haft så stor indflydelse i det kunstneriske miljø at alle før eller siden måtte ind om hende. Hun havde haft succes med at forføre hver evig eneste mandlig sangeraspirant, ikke på grund af sin indflydelse, ej heller sit temmelig uinteressante ydre, men "noget". Hm, sex igen.
"Det var faktisk grov manipulation," sagde jeg. Han blev lidt stødt og mente at de gik jo frivilligt med til det.
"Nej, det var ikke det, du sagde." Gad vide om han var blevet misbrugt som dreng? Jeg studerede ham i smug. Han var helt tom i øjnene. Jeg spurgte til hans barndom og fik et udsnit af hans barndomshistorie. Jo, han VAR blevet udsat for sexuelle overgreb. Hele hans opførsel vidnede derom. "Bøddelens søn" lidt forværret, men Fritz havde stoppet kæden. Han havde ikke selv misbrugt børn sexuelt, tak og lov. Jeg havde det som om der kørte 7 film på een gang, alle de foregående og den lige nu i dette rum hvor han sad og genoplevede raseriet over overgrebet. Bagefter kom jeg stilfærdigt ind på metoder til at slippe damp ud, og han så faktisk ikke så afvisende ud endda, nærmere spekulativ. Jeg blev helt optimistisk indtil han flyttede lidt på sig i sofaen og spurgte om jeg vidste hvad det ville sige at være valg-programmør! OK, nok lige nu, tænkte jeg og bed på.

Det er vist ret almindeligt at trække folk rundt ved næsen uden at de har den fjerneste anelse om det i politik, og han lod nonchalant et par kendte navne falde og fortalte om det som om han havde været programmøren. Det mindede mig om første besøg. Da jeg talte om drømme, vidste han alt om drømmetydning. Da han talte om sex, havde han vejledt et lægepar. Han havde bare tjek på det hele – nåja, det ville *jeg* ikke bebrejde ham. Og han var stadig en god historiefortæller, så jeg måtte grine af før jeg sagde at jeg ærlig talt mente det ville være bedre for alle parter at være ærlige. Han fulgte op med at fortælle om en initieringsprøve han havde været med-arrangør af i logen, understregende at informationerne han gav mig var fortrolige. Jeg blev rystet. Det var jo tortur. Hvorfor bruge den slags metoder til gradueringsprøver? Godt nok har logerne været forfulgte i mange hundrede år og måttet sikre sig, men de skal da også følge med tiden, og de er ikke forfulgte mere her i landet. Herregud! Kunne en loge ikke overleve afsløringen af et par ritualer som det var sket i tv med netop denne loge, var det måske på sin plads at dreje nøglen om...

Jeg havde selv været medlem af den loge, faktisk på foranledning af Fritz for en del år siden, men det der tiltrak mig fik mig også til at melde fra igen: okkult viden betyder skjult, hemmeligt. Hemmelighedskræmmeriet blev for meget. Jeg havde læst mange forskellige åndelige bøger og håbede på noget mere målrettet. Man skal passe på hvad man ber om. Der krævedes indordnen under en fastlagt procedure, og skønt den var fuldt ud logisk, man ville hindre misbrug, fair nok, kontrol kan sikre meget, blev jeg gradvist mere ærgerlig over den. Nuomdage kunne jeg skaffe mig lignende viden andre steder fra i en rækkefølge der passede mig, og tingene er altid kommet til mig når jeg var klar, så hvad ville jeg egentlig med logen? Stoffet var omfattende, spændende, gammelt og nutidigt, men jeg følte mig støt mere kvalt i århundreders støvsky af kontrol. En dag faldt jeg over et postulat jeg intuitivt vidste var usandt. Jeg gik i luften med et hult drøn over at føle mig umyndiggjort og nu også manipuleret og returnerede alt materiale, et krav i tilfælde af udmeldelse, med et pænt brev vedlagt, begrundende udmeldelsen med at jeg foretrak at følge mine følelser, mit hjerte og min intuition og i øvrigt min egen procedure frem for deres... Fritz var gået videre med en af de mange morsomme historier fra hans lange arbejdsliv.

" – rig grosserer ude ad Strandvejen. Tænk, han havde et Steinway-flygel i stuen, og han vidste ikke hvilket klenodie det var! Det havde været hans mors og var "måske nok nogle tusind kroner værd;" men han var ret træt af det. Jeg gad dårligt se på det. Det gamle bras o.s.v. Og det så Herrens ud, så det brokkede jeg mig gevaldigt over. Jo mere modvillig jeg blev, jo mere ivrig blev han. Sådan noget ragelse kunne en som han virkelig ikke have til at fylde op i sin stue. Det endte med at han tiggede og bad mig om at fjerne det, og jeg gav mig modstræbende mod at omkostningerne til flyttevognen blev fratrukket. Efter lidt renovering solgte jeg det for det tidobbelte." Han klukkede sejrsstolt, og jeg lo.
"Ja ja, du har været en krejler hele dit liv, Fritz. Måske krejler du også mig; men du er nu god nok på bunden. Jeg tror det var derfor du overlevede slagtilfældet og fik chancen for at ændre nogle ting."
Stemningen i stuen slog mærkbart om igen.
"Da jeg vågnede på hospitalet, tænkte jeg kun på at tage min pistol og skyde mig en kugle for panden når jeg kom hjem engang," sagde han mørkt. "Jeg har aldrig været så deprimeret i hele mit liv. Men den var væk da jeg kom hjem. Jeg har bare en giftpille, de ikke ved om."
Men du har jo ikke taget den, tænkte jeg. Der var vist en hel del mere livsvilje i ham end han ville være ved. Jeg sagde at hans sygdom faktisk kunne ses som en hjælp fordi kontrollen var røget så han ikke længere kunne holde sig selv i samme jerngreb, at det var det der havde

bragt ham anfaldet og hindrede ham i at leve. Jeg spurgte ham rent ud, om han ville leve. Joda. Men, tænkte jeg. Han ville dø af at fortsætte ad den gamle vej, men at vende om kunne også koste ham livet. Alligevel var der ingen anden udvej. Så skulle han af med theen igen, og han var længe nok væk til at jeg lige fik tid til at løbe hans drøm igennem igen. Det ville være godt at tage den nu. Jeg hørte ham komme langsomt, besværligt op ad trappen igen.

Den trappe! Jeg var strøget ned på halen ad den to gange siden jeg flyttede ind, og når man var dårligt til bens som Fritz.. han sank lettet til rette i sofahjørnet igen, og jeg skævede til ham. Han så kvik nok ud, så jeg spurgte hvem Johan var, og han fortalte om Johan og en barndom med meget få forbundsfæller... jeg så min egen for mig. Jeg havde dog haft en forbundsfælle. Der havde bare været så mange hug at jeg druknede i dem og anstrengelsen med at være forberedt på det næste. Hvem ville ikke give op i en sådan situation... men som Fritz sad og fortalte fik jeg snart en følelse af en tid hvor jeg ikke hørte hjemme. De værktøjer jeg havde at arbejde med i dagens overflade havde nok været mindre værd da. Det var første gang jeg virkelig forstod tidens programfaktor i materien. Nok var mennesketypen den samme indenfor samme århundrede, men formet af sit specifikke udsnit. Før man er så spirituel at man er helt uafhængig af omgivelserne og deres programmer er man ikke tidløs, men bundet til tidsrummet man lever i, den mur om os som alle famler med deres snabler i hinanden i for at finde hullet, han til sin, jeg til min.

Og hans tid! Vold afhang alle dage af befolkningstæthed, så der har med garanti aldrig været så megen som i dag. En mere raffineret er dog tiltaget i takt med informationsniveauet, i alt fald i V, ergo falder den primitive mere i øjnene når den stikker sit grimme fjæs frem; men i Fritz' barndom var primitiv vold mere accepteret end i dag. Naturens grumhed var tættere på i mindet – de stærke tryner de svage mhp. overlevelse. Som barn havde jeg en spillelærerinde som var en af de der fik den forfærdelige Spanske Syge lige efter 1. verdenskrig, og den efterlod hende med et skadet hjerte og så svage ben at hendes mor kørte hende i skole hver dag på en barnevogn. Hun havde vel ikke andre muligheder; men datteren blev totalt til grin, en rød klud – hvem vil huskes på hvad der kan ramme én selv? Skolekammeraterne plejede at skubbe hende ned ad trappen. Det så så SJOVT ud, når hun væltede ned med krykker og det hele i én forvirring. Lærerne greb skam ikke ind. De var snarere selv med i spasen i "de gode, gamle dage"... jeg huskede min harme i cirkus som barn på de stakkels klovners vegne, jeg fattede ikke selvuhøjtidelighed da, at le ad de knubs livet konstant giver – endda selv knubse. Der havde været for mange i mit unge, hyperfølsomme liv, og hvorfor skulle de dog være der?

Det var ikke så sært at der blev krig, for grobunden var der; men hvor den direkte krig sluttede igen, sådan da, udenfor og indeni de fleste, sluttede den aldrig inde i Fritz. Dér levede den i bedste velgående, og jeg søgte at bibringe ham den lige linje fra hans drøm tilbage til bøddelens søn, maskespillet, nu slut. Efter var der stille lidt. Jeg sagde så til ham at først og fremmest måtte han ud med de minder fra krigen. Kunne han fortælle mig dem?
Nej. Han havde ikke tillid til nogen, i systemet som udenfor, snakkede om overløbere. Var der virkelig så mange overløbere inden for systemet i dag der ville ønske at lukke munden på ham her 55 år efter? Der måtte da være en hel del med Alzheimers... men han var meget kategorisk, så jeg foreslog ham at skrive om det i første omgang og derpå brænde det. Så kom det da ud af ham. Var det ikke en idé?
Han begyndte at gabe, og jeg lovede at følge ham til toget. Mens han forsigtigt gik ned ad trappen ringede jeg til Kirstine. Han så underligt skyldbetynget ud da han kom ned...
"At du gider at have sådan en gammel ged...." osv. osv.
Jeg fandt en kvik replik, men han var langt væk og træt. Et helt livs flugt er ikke let at stoppe.

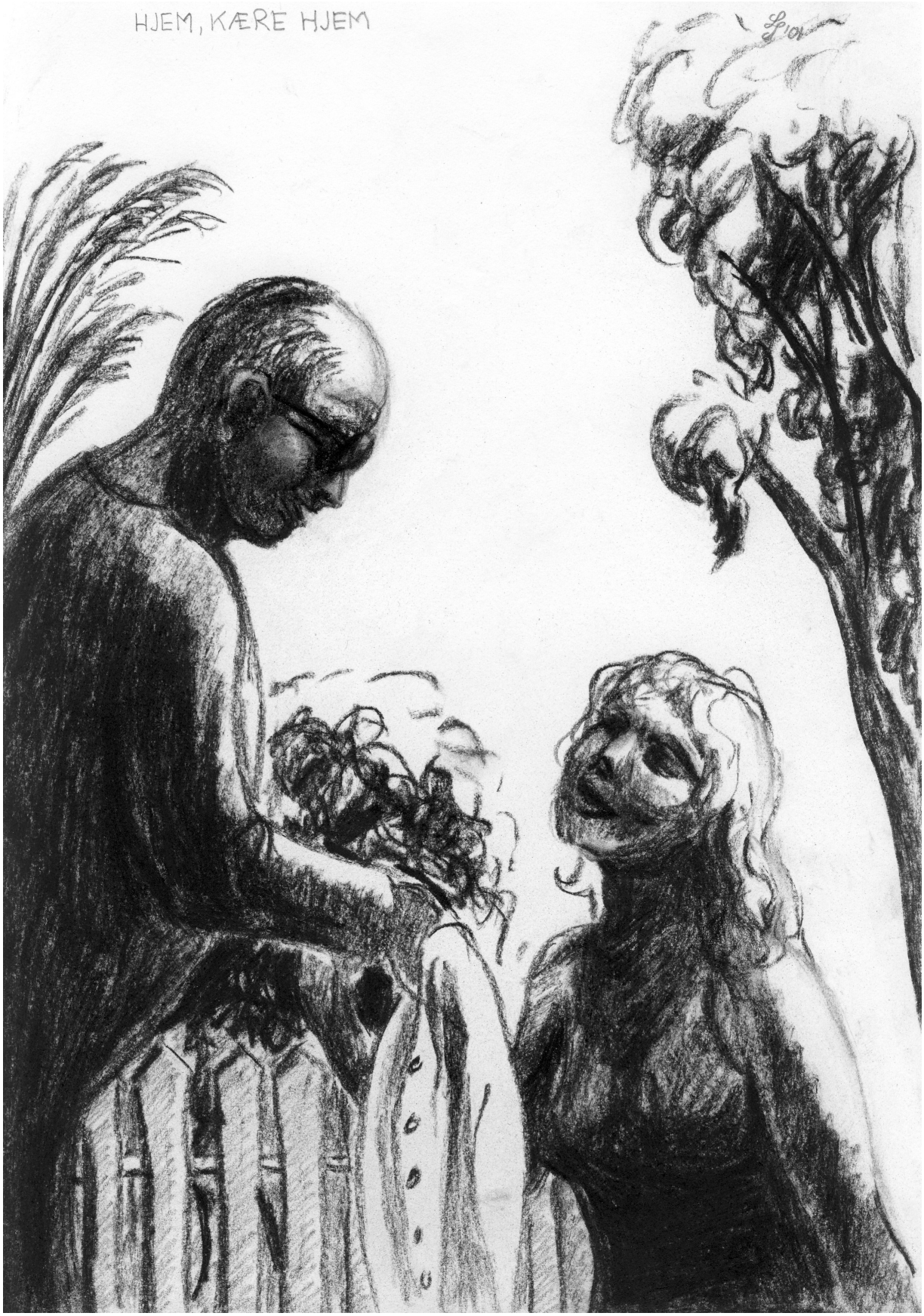
HJEM, KÆRE HJEM

9. Hjem, kære hjem

“Jeg er så led og ked af alle de piller jeg skal tage,” sagde han. Jeg får en hel håndfuld om dagen, og jeg, som aldrig før har taget medicin.”
Vort sundhedssystem burde hedde sygdomssystem, det er da sygdom det styrer, tænkte jeg. Kemisk medicin redder liv når man er helt ude på kanten, men Fritz fik stadig noget imod depression og blodpropper et helt år efter – samt "hjerte-magnyl", rædsom betegnelse.
"Kirstine holder rede på det for mig, og hun ser nødig at jeg blander mig."

Der findes mindst ét godt, uskadeligt naturmiddel mod depression som midlertidig løsning før eller ifm. anden, sund, livsbefordrende terapi når den akutte fase er ovre. Magnylen kan evt. erstattes med en glad, daglig **lille** snaps eller et glas rødvin (hvis man ikke har problemer med den slags) til en i øvrigt klog kost som fjerner og forhindrer propper. Og vil det være sværere at styre den kemiske balance over kosten i stedet for med syntetisk kemi? Man kan jo da se det i blodet når man alligevel tjekker, og det gør man jo... det er sikkert lettere at styre en meget syg persons kemiske balance på marginaler vha. medicin, men ikke helbredende da det er vold, tvang, meget maskulint. Alt hvad vi indtager har medicinsk virkning, ren logik. At bruge kost medicinsk kræver lidt viden, men den har vi, vi brugte diæter tidligere, de skal bare genbruges, modsat vold giver de automatisk forbedringer, letter presset på sundhedssystemet. Kost er omsider ved at godtages igen i forebyggelsen, men det har krævet kamp, og trist nok ses der endnu så skævt til dens helbredende muligheder at systemet kan nægte at samarbejde, selv hvis liv ikke er i direkte fare. Visse ting havde jeg bare så svært ved at forstå i systemet...

det var endda nu blevet juridisk risikabelt for menigmand, ja, selv veluddannede og erfarne naturlæger, hvis de i dansk ytringsfriheds hellige navn tillod sig at ytre sig om gulerødders og æblers gavnlige virkning, for slet ikke at nævne urter. Kun læger måtte. Og dog byggede hele lægeuddannelsen engang på ældgammel viden fra urtekyndige m/k'r mhp. helbredelse, ikke bare symptomfrihed. Jeg ved ikke med i dag. Alt ændrede sig drastisk da man i nyere tid fandt ud af at analysere og isolere stoffer og syntetisere dem – og redde liv helt ude hvor det aldrig før lod sig gøre, under over undere! Magt! Gud besejret med menneskets ny, syntetiske medicin! Snup en pille og glem al kedelig ansvarlighed, hurra! Alle fór ud ad denne arrogante flugtvej fra realiteterne, læger, patienter... med tiden viste der sig nogle kedelige bivirkninger, så tog man bare andre piller mod dem... medicinalindustrien er i dag en pengemaskine og politisk magtfaktor der naturligvis ikke vil slankes, bruger alle kneb for at bevare og øge markedet, og den tjener *ikke* på folkesundhed, så den lobbyer imod alt ”alternativt”. Det er s'gu' da den, der er alternativ, tænkte jeg, den er nyest!... nå, men alt følger udbud, efterspørgsel. Forbrugerens kløgt er A + Ω, og håbet er stadig lysegrønt.

"En kvinde er bytte for sine følelser" = den indre verden. Har-har, "en mand er bytte for sine lyster" = den overfladiske, "vejen til mandens hjerte går gennem hans mave" og lyst styres af den indre verden, er de psykiske programmer dumme bliver kosten det også. Hospitalet havde selvfølgelig en pointe. Hvor langt ude havde Fritz ikke været? Da mange nødigt ændrer livsfarlige kostvaner straks om overhovedet kan man da i det mindste styre dem via medicin, så har de lidt længere tid til at erkende hernede, og det er vel den guddommelige tanke bag at

det trives i bedste velgående... Fritz så heller ikke videre begejstret ud da jeg nævnte en kostplan. "Dér røg bøffen", tænkte jeg. Men han havde selv bragt det på bane, og en kostplan ville være spændende for mig at pusle med, om den så blev ført ud i livet eller ej. Smag ændrede sig i øvrigt ofte derved hos de ikke totalt forstenede. Meget er vane, og kloge tiltag indvirker klogt tilbage på psyken – problemer kan og bør takles fra flere sider. Bøf var forresten ikke altid dumt, alt afhang jo af situationen...
"Har du fået prøvet nogle af de forslag vi nåede frem til sidst?"
"Jo, jeg har fået sunget lidt, men halsen stopper mig hver gang med hoste, og skrive fik jeg ikke taget mig sammen til... kender du ikke en pensioneret sygeplejerske, en med noget menneskelig erfaring uden for systemet som jeg kunne snakke med i stedet for at skrive?"
Det gjorde jeg ikke lige. Jeg blev lidt bedrøvet, jeg var jo stadig ikke fra hans tid. Hvor megen umage jeg end gjorde mig ville jeg aldrig kunne kompensere for det. Jeg prøvede at foreslå nogle fælles bekendte, men det duede ikke. En tanke slog mig. Hvad med hans kone?
“Hvordan er Kirstine egentlig, Fritz? Hvor mange år har I været gift?”
“47 år.”
Han fremmanede et billede af hende for mig, roste hende for hendes dygtighed og lagde ikke skjul på at han ikke kunne klare de opgaver hun gav sig i kast med. Han talte om hende med tillid og respekt, selv om han også gav udtryk for irritation over fornemmelsen af at hun åndede ham i nakken hele tiden når han var hjemme. Det var vel i og for sig ikke så sært at hun holdt øje med ham – nu. Jeg havde haft en hel del at gøre med epilepsi i familien. Ét anfald, og man er konstant forberedt på det næste.
“Hun er bare så – urokkelig, på en måde. Stædig som et æsel.”
“Jaså, og det er du slet ikke?”
“Nå, jo, men hun kunne da godt være lidt mere åben over for mine interesser...”
Gad vide om du ikke også kunne, tænkte jeg. Han beskrev så et typisk forrige generations ægteskab, han ude og hun hjemme, en industri hvor man til sidst kun strejfede hinanden som skibe i natten. Og dog kvalitet. Tænk, hvis det kunne lade sig gøre at lukke dem op for hinanden igen... det behøvede ikke at være de store armbevægelser der skulle til for at skabe en åbning der kunne arbejdes videre med.
“Hvad nu, hvis du gav din kone en buket blomster?”
Han så ud som om jeg havde kniplefejl i kysen.
“Har du nogensinde givet hende nogen?”
“Ja-a-a-a-eh, det har jeg da.” Det var garanteret længe siden. Jeg foreslog han gav hende en buket hver 14. dag og i det hele taget sagde pæne ting til hende.
“Hm.” sagde han.
“Fritz, du skal lære noget nyt, og Kirstine er eksperten. Det *kunne* vise sig at være umagen værd.”
Han vred sig. Pause! Jeg spurgte til hans børn. Altid et godt emne, uddannelse, bekymringer osv. Han fortalte villigt om to af dem, deres gode uddannelser, gode stillinger, den tredje var han knap så stolt af. Hun minder med garanti mest om ham selv, tænkte jeg. Hun havde bare ikke kunnet passe ind i det strømlinede mønster og rette sig ind som han og de to andre børn havde kunnet. Men forresten var *han* da heller ikke akademiker.
"Ville du gerne have læst videre?"
"Næ, jeg har været tilfreds med min håndværkeruddannelse." Hvorfor kunne han så ikke være det med sin datters valg, børnehavepædagog? Det gamle håndværker/akademiker-snobberi. Morfars bror havde 3 sønner, ”en stud polyt, en stud art – og en art stud.” Nr. 3 var landmand... jeg tænkte på mine egne børn og på hvordan jeg på tid var kommet til at se familien som en ren gavebod. De to, måske endda også nr. 3, havde slet ikke kunnet passe ind som jeg liiige havde kunnet i de første tredive år. De viste mig mig selv inde bag alle de

huggede hæle og klippede tæer. Vi er lidt selvmodsigende, forældre. De gode af os siger til vores børn at de skal være ærlige og tro imod sig selv, og så lyver vi selv så stærkt som en hest kan rende både i tale og gerning – og bliver irriterede eller skælder nok så nydeligt børnene ud både når de ER ærlige OG når de ikke er, skønt vi selv har lært dem det! Det er da lige til at få pip af. Der var mange af den slags episoder i min barndom. Men selvfølgelig betragtede Fritz, som barn af sin tid, uddannelse som vigtigere end alt andet. Det hjælper meget til at hæve en op over skidtet, også i dag, men uddannelse er og bliver kun førstehjælpen.

Nisserne inde bag som flytter med er vigtigere set åndeligt, den kommende tids projekt, og som en af dens pionerer havde jeg erfaret at uddannelse ikke kunne bruges optimalt hvis man ikke var hel bagom, hvad jeg havde brugt mange ressourcer på. Det er ikke sjovt ikke at kunne begå sig rent menneskeligt, og jeg var just ikke enestående. Det eksisterede jo også i fortid i alle lag, nisser findes ikke kun hos tosser som de i min spillelærers skole, snarere tværtom. Sikke konger og adel, politikere, paver, præster vi har haft til tider... ligesom der også var langt færre uddannede. Uddannelse træner op til at bemærke nisser, vil i det lange løb medvirke til at udrydde dem hvis bare etikken ikke går tabt i processen. Materiel velfærd følger uddannelse, det har det desværre med at korrumpere – egoet gør sig Gud når prøvelser mindskes, meget synligt i nutid, medicinballaden illustrerer det godt. Hver tid sine problemer. Jeg gad nok vide hvor let jeg ville have ved at lære nye kunster når jeg selv engang var 70. Knap så svært som Fritz, vel. Det ville da være lidt pinligt andet når jeg så tilbage på mit liv...

Far var fra Østjylland, mor København. Mors forældre – med næsten samme oprindelser – var rigt begavede, men så rigoristisk opdraget i hyperborgerlige hjem at mormor nærmest var lidt kontrolpip. Det er ubegribeligt at mor blev så sund. Hun flyttede på pensionat som 18-årig fra det kvælende hjem og læste sprog vsa. fuldtids arbejde. Hvordan pokker klarede hun det? Hun var også nær dejset af røg og stress før hun blev Skandinaviens første kvindelige 4-sproglige korrespondent, billede i avisen, the lot. Hun mødte far på pensionatet. Han var i København for at læse til civilingeniør som farfar, hjembyens gasværks bestyrer og nødt til at fraternisere noget med tyskerne, så det var belejligt for alle parter at far, lidt for involveret i modstanden, kom langt væk; men det var hårdt ved ham. Han var ensom, havde ingen til at holde sig i ørerne, og studiet led. Han forelskede sig vildt i min målrettede mor, nærmest stalking. Det blev hastebryllup selvom mor havde fået betænkeligheder – bekræftede i samme nu far havde "kvitteringen". Fra mormors aske til ægtemands ild. Bagsiden af charmetrolden kom frem. Mor holdt ud i 10 års despekt – far kom altid *først*. Han var utro første gang da de ventede nr. 2, og hun ville skilles. "Lad være at skrive under", sagde farfar. "Så må det i retten." Det ville mor naturligvis ikke udsætte børnene for.

Far påstod engang at utroskab kunne bringe nyt liv til det ægteskabelige samliv. Mor svarede det var noget svineri og blev frigid, og utroskaben tiltog. Far krævede nyt kød hele tiden i behov for at imponere. Hun talte nu *ham* fra skilsmisse hver gang, men da han fandt en ny kort efter hun fik mig, en livstruende omgang, orkede hun ikke, radmager, nærmest døende, faldt dog ikke død om så han kunne gifte sig lidt hurtigere som han foreholdt hende. Jeg blev mors frihed (altid mit tema). Nemesis. Far gjorde hende gravid for at hindre hende i at søge job i hans hjemby hvor de nu boede, det *kunne* sætte ham i skidt lys. Den ny var han snart træt af; men ingen reddede ham nu. Den lærestreg var nok grundlag til hjerteanfaldet 12 år efter. Er der bedre flugtvej end død hvis man ikke vil vokse? Psykopater siges at være voksne børn og tiltrækker derfor tit kvinder som fluer til ost. Far *havde* samvittighed og lærte mere ansvar, men var lige så slem mod den ny kone. Mor tog til Kbh med mig og efterlod de

to ældste hos ham, for han brød ind på hendes værelse i byen for at stjæle penge fra hende. Hun kunne ikke klare mere, i Kbh blev hun slemt syg og måtte på rekreation i ½ år.

Der var ingen gode boliger til enlige mødre. De "eksisterede" ikke, alle ordentlige gik til unge nygifte, hun kunne jo bare bo hos sine forældre! Men ikke med 3 børn. ”Midlertid” blev 10 år, og da hun endelig fik egen bolig skyldtes det hendes åndsnærværelse. Da var jeg grundigt frustreret af mormorpip, skønt mor havde lagt sig meget imellem. Det var givet så meget nemmere for mormor som jeg lignede hende meget. Jeg begreb ikke menneskelige mekanismer før jeg som 35-årig gik i psykoterapi, selv mor til 3 og med en skilsmisse bag mig fra en gammelkristen drømmer hvor jeg skulle have styr på alt og han høste æren. Han var dog langt bedre end far, men som mor føjede jeg mig for meget. Jeg forelskede mig i vores bedste ven og blev gift med ham. Her oplevede jeg respekt, opbakning, kort sagt kærlighed. Han var mit livs mand, dog begyndte noget også at halte her, og efter godt 10 år måtte også vi skilles. Lignede jeg far for meget? Jeg havde forelsket mig i en far/mormor-sammenstilling, problematikker jeg allerede havde bearbejdet meget grundigt, men åbenbart ikke nok?

Det handlede ikke kun om at det arbejde skulle gøres helt færdigt. Emotioner er svære at håndtere, beherskelse skal læres til bunds i spirituel udvikling. Et nyt parforhold var ikke relevant, tværtom, parforhold er i sidste ende ikke formålet med livet, kun en hjælp. Dette satte fokus på kærlighed for mig i *alle* dens aspekter. Forelskelse er egentlig "urealistisk vild med", kan derfor nemt betyde frygt under dække. Kærlighed er ganske anderledes balanceret, én lang række af erkendelser, og først gået ind på den vej fanger den. Den gik hen og blev det bedste jeg ved, eneste mening med livet, en opgave som skal gennemleves, ikke knibes udenom, mulighed for ultimativ vækst trods alle savn, for ja, det er der; men visse veje kan man kun gå alene, min mand og jeg var i vejen for hinanden, derfor haltede ægteskabet, men vi blev skilt af og i kærlighed og er lige faste venner. Der bliver næppe en anden, ingen har kunnet måle sig med ham, det er måske Fruherres rævesaks: det holder mig til den psykospirituelle udviklings ild, hvad det så vil føre til. Den endelige udfrielse af karmahjulet, forhåbentlig. Jeg ønsker ikke at komme igen...

… Fritz sad og agiterede for en studiegruppe i en speciel gren indenfor mystikken han havde taget kontakt til. Jeg følte mig lidt – mystificeret. Det var den psykologiske vej han havde behov for, mente jeg, ikke mystikkens; men forresten var jeg jo ikke bekendt med lige den gruppes arbejdsmetoder. Den *kunne* være en tilnærmelse til det han havde brug for, han sagde det handlede om at følge sine følelser, bare på Crowley'sk, og Crowley havde været hovedmanden bag de fremragende Tarotkort jeg havde brugt så tit. Jeg lovede at se på det. Blev han lidt skuffet? Jeg kom pludselig til at smile indeni. Her sad vi begge to og prøvede at sælge den anden vores ufejlbarlige mixtur mod håraffald, bumser, vorter og impotens... så så jeg at han igen sad og klemte øjnene skiftevis i.
“Hvorfor gør du egentlig det der?”
“Hvad? Nå, det. Det kommer sig af at jeg har lavet meget snedkerarbejde i min tid. Det er en slags erhvervssyndrom. Jeg sidder og sigter langs de lige linjer for at vurdere om de nu er helt lige.”
“Mere the?
“Nej tak.” Han sad og så på mig med det dér sære blik man ser med, når man ser noget andet end det umiddelbart synlige og bemærkede at det var, som om jeg lyste.
Jeg blev så glad. Rent bortset fra at det var en smuk kompliment så han mig åbenbart som jeg arbejdede på at være. Så flyttede han lidt på sig i sædet og så forvirret ud, hvorefter han listede ned på toilettet. Jeg syntes han blev lovlig længe dernede, men heldigvis kom han da

op igen, vertikal. Han så oplivet ud og sagde at jeg ikke anede hvor godt det var at føle sig levende igen.
Der skete nu alligevel noget under vores samtaler.
Det var på tide at gå til toget, så jeg mindede ham om at sende mig medicinlisten.

Så faldt han om i entreen derhjemme. Hans besøg blev indstillede foreløbig mens vi så tiden an. En dag var jeg imidlertid selv i nabolaget og slog på tråden. Til min overraskelse inviterede Kirstine mig øjeblikkelig ind til the, og så sad vi pludselig dér og fik en snak alle tre. Kirstine var en klog, følsom kvinde med en stærk karakter og et mildt sind, ærligheden selv. Jeg kunne lide hende med det samme. Her var Fritz' følelser. Hvad var han bange for? Som han sad der sammen med hende var han jo hel! Men det er en universel sandhed at vi ikke kan gifte os til noget vi selv skal have, kun som en hjælp til det. Jeg fik en sær fornemmelse af afsked.

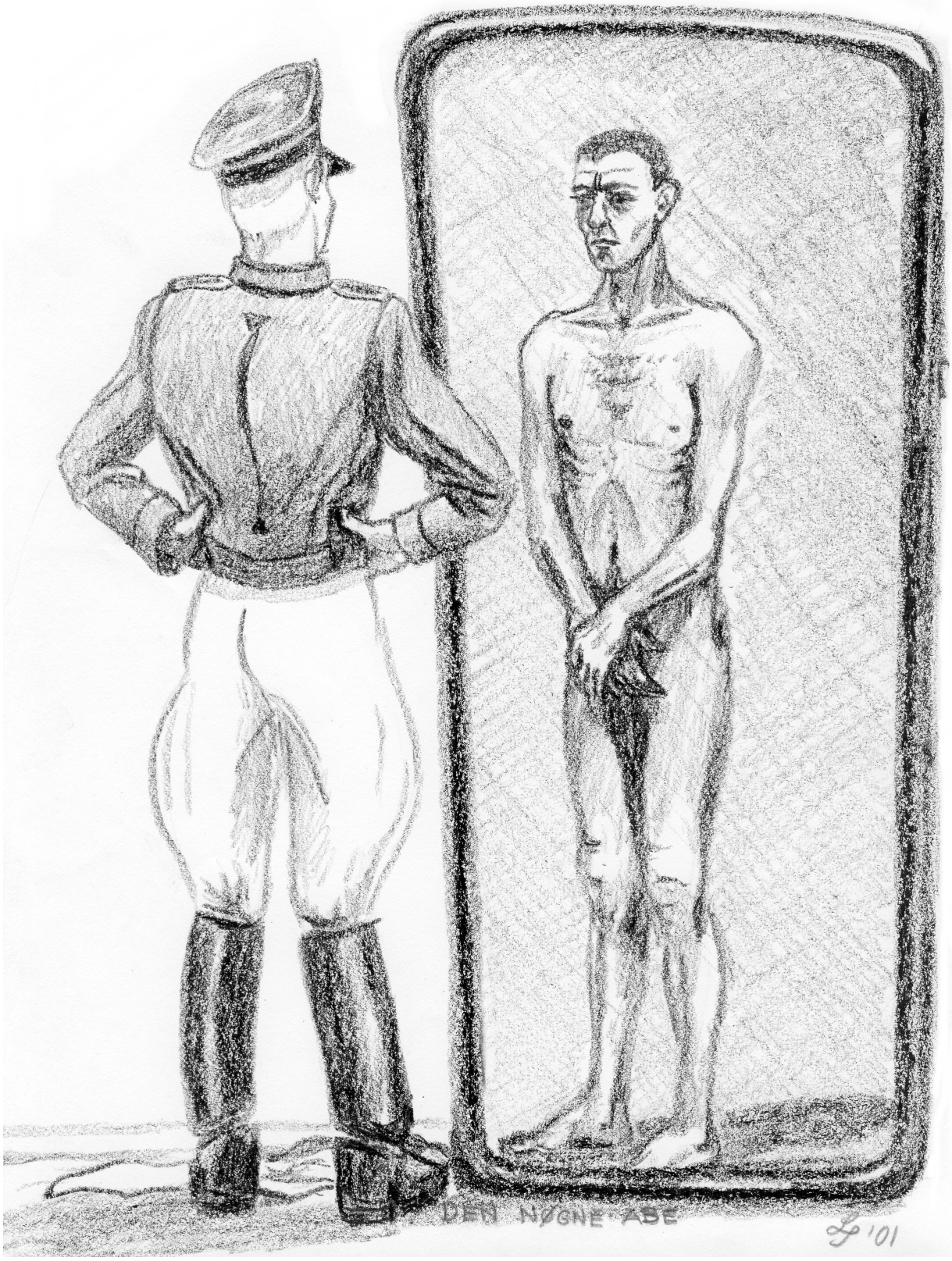
DEN NØGNE ABE
'01

10. Den nøgne abe

“Fritz døde i lørdags,” sagde mor. “Kirstine vil gerne se os til begravelsen.”
Jeg havde troet der var mere tid, men svaret var ”*nok* tid”. Det var aldrig min stærkeste side at se den slags, for det hørte til tilværelsens overflade. "Han traf et forkert valg for 30 år siden, og det trak 20 år fra hans liv" sagde min indre stemme. "Det var den anden belastning, du så fra start. Han skulle have været operasanger, og da var det oppe at vende sidst ifm. hans møde med din familie." Nåhja. Vi lærte ham at kende gennem min moster, der sang. Jeg kunne glimrende se ham for mig i den funktion. Han elskede rampelys og spil, var sensitiv og iscenesatte konstant for bifald, omend bittersødt. Det var blevet hans liv i stedet for, i hans stadige flugt. Tænk, hvis han var vendt om... “Naturligvis kommer jeg,” svarede jeg.
Da rustvognen kørte om hjørnet med kisten efter ceremonien fik jeg en mærkelig tanke. Jeg havde aldrig fået talt ordentligt med min far, der døde lige efter min konfirmation. Det her var som at begrave min far for alvor. Jeg lod tårerne løbe som jeg stod der, i lidt afstand fra selskabet, for hvorfor skulle jeg græde? Han var jo ikke min far, mand, elsker, nære ven gennem et helt liv. Jeg ville ikke blande mine tårer med hans nærmestes.

Foruden Kirstine og "børnene" var der tre af hans kvindelige bekendte med foruden mor, moster og mig samt familie fra Norge. Alle havde kendt Fritz i mindst 30 år. Jeg fik set og talt med hans børn, og over kaffen snakkede jeg lidt med Kirstine.
“Fortalte han dig nogensinde, hvad vi egentlig foretog os?”
“Nej. Han var bare glad for at komme hos dig og omtalte dig med stor respekt,” sagde hun.
Så fortalte jeg hende lidt om det.
“Tror du det hjalp ham?” spurgte hun stilfærdigt.
“Ja – lidt,” svarede jeg.
“Det var også ligesom hans humør blev lettere i den sidste tid,” sagde hun. “Og da han døde, var han glad. Det er længe siden jeg har set ham bare være glad. Men lige i det øjeblik var han.”

Hendes ord rungede i mine ører længe efter, jeg kom hjem. Jeg skrev et visedigt om ham og sendte hende det.

FRITZ

Han leved' sit liv i smerte som deltes med dem han drog
Dog søgte han altid sit hjerte, skønt aldrig dér hvor det slog
for lige netop dér sad smerten og jog ham på stadig flugt
til hvor der måske i verden var en frelsende bugt

Men intet sted fandt han øjne, der evned' at se hans gru
under de snilde løgne, skabte af skik og brug
År efter år denne higen, stedse ad tungere vej
En dag kom han ind i vigen og bankede på hos mig

Jeg tror jeg hjalp ham en smule, jeg tror han skimted' lidt håb
som han sad i sin mørke hule med alle de kneblede råb
for jeg så bagom hans løgne, sagde de ord han fortav
Sådan blev de dobbelt nøgne og skyldneren dobbelt brav

Mange er blinde og hader - fordi jeg valgte at se
løste han mig fra min fader i det nu, han faldt for sin le
Han døde og med ham hans smerte – et ekko går givet i arv
men trods hvert et såret hjerte takker jeg ham på hans grav

Kirstine blev dybt rørt og ringede til mig, og så revnede hun som en dæmning der har holdt alt for meget tilbage alt for længe. Jeg fik Fritz' fatale hemmelighed, den virkelige historie. Meget faldt pludselig på plads, og en flodbølge af frustreret vrede rejste sig i mig. Jeg følte mig som en nar. Den løgnhals! Den ene gåde efter den anden fløj forbi på min indre lystavle. Var damen fra rekreationsopholdet det pure opspind også? "Den pæreformede muse?" Pistolen? Giftpillen? Johan? Var det bevidstheden om at have løjet for mig der gjorde ham så brødebetynget hver gang vi tog afsked, slet ikke den forbudte åbenhed? Eller blot tristhed fordi han skulle hjem? Eller bare en del af spillet for opmærksomhed? Eller mindreværd, fordi han ikke fik sin vilje med mig? Eller bondeanger over at have prøvet...

Hvorfor skulle jeg konfronteres så meget med løgne i disse år? Det var kun få år siden ham den sidste mand også havde løjet for mig, så det drev. Klarsynet! Burde jeg så ikke have gennemskuet det i begge tilfælde? Hvorfor havde jeg ikke gjort det? Så, rolig nu, Mia. Intet kommer gratis her i livet. Alt skal læres. Jeg var ikke bevidst løgner, så hvad var beskeden så? Spillet "manglende id med de Satans spil", "kronisk uskyld"? Et problem i nuet. Jeg var meget "ren", og løgnhalse i de roller var simpelthen forekommet mig for usandsynlige, så selv om mavefornemmelsen havde været der, havde jeg ignoreret den. Bedre eksempel på selvundervurdering og kontrol finder man vist ikke. "Hvis jeg nægter at se det, eksisterer det ikke." "Hvis jeg kun tror godt om andre, aldrig snyder, så kan de da ikke nænne at snyde mig." Den kunne tages endnu længere ud: "Hvis jeg nægter at føle smerte findes den ikke." Et barndomsminde trængte sig på: jeg gik i en menighedsbørnehave, og kvinderne der passede os var søde, men havde et kedeligt syn på køn. En aften på en sommerlejr hvor alle skulle i baderummet, der lå nærmest drengenes sovesal, forlangte de at pigerne gik nøgne gennem drengenes sovesal af praktiske grunde.

Drengene kom med tilråb når pigerne som små, nøgne maddiker sneg sig igennem. Jeg nægtede at gå uden badekåbe og fik tilsidst min vilje, men kvindernes blikke udtrykte tydeligt at jeg var "sær." Glem alt om at børn ikke har kønsfornemmelse. De andre piger krympede sig selv om de ikke protesterede, og drengene havde det jo klart. Disse kvinder havde lært at spille lykkeligt uvidende i forsvar overfor alle mulige eklatante grænseoverskridelser, og det traumatiserede de os med. Der var den ene af den slags episoder oveni anden, i børnehaven som hjemme, og til sidst blev det for anstrengende at forblive uformørket. Jamen, så VAR jeg jo løgner! Dog havde jeg også altid haft meget svært ved direkte at lyve. Hvorfor? "Kronisk uskylds"-hypnose i konflikt med renheden var trods alt et redskab, åbenhed, renhed = klarsyn. Jeg har set mange klarsynede der var åbne imens de så, men føj, hvor var de formørkede ellers. De kunne altså til dels vælge. Ikke at kunne er skidt. Engang ville min mand og en ven se en større fodboldkamp i tv og havde omhyggeligt undgået hele dagen at få resultatet at vide. Jeg havde tilfældigt hørt det og stred for at holde tæt.

I et enkelt nu's uagtsomhed undslap en bemærkning mig der afslørede vinderen. Jeg søgte straks at redde den, men... de lo, heldigvis... når klarsynede sanser uudtalte ønsker om svar som de har kan de ofte ikke tie, sandheden *vil* ud, at takle det skal læres. Med tiden hjalp det – lidt. Klarsyn er ikke så enkel at det bare handler om overfladens flygtige sandheder, det er langt mere omfattende og kræver åbenhed som også er det ultimativt korrekte forsvar, altså ikke et "spil." Den skal praktiseres med fuld bevidsthed før det er automatisk visdom. Fritz var bange for ærlighed og reagerede med spil. Jeg havde lært de lige omvendte hypnosespil til at supplere min ærlighed, men årsagen var den samme, smertensangst. En faktor i det aktuelle puslespil var vel at Fritz, min far og den sidste mand havde lignet hinanden meget, "kvikke charmetrolde", drevet af lyster uden at tage ærlighed så nøje. Jeg havde en indoktrineret blind

plet + en vis, feminin frygt for lyster, sanselighed – "mande-magi" – det gør så ondt at blive brugt, hvis det er mis-. Jeg foretrak de indre, højere følelser, hjertets forståelse og etik; men følelser skal ikke kun forstås, de skal også leves og sanses, bruges, som ting faktisk. At bruges/få brugt sine følelser udad – og hvordan kan man lære det 100% etisk uden også at have prøvet uetisk! – er at bruge sit potentiale, jordforbinde det. Jeg havde altså stadig nogen heling behov, omend mindre end de. Alle var de blevet slemt syge, det skyldtes bogstavelig talt et mirakel at ikke alle tre døde af deres fremfærd, den sidste mand blev reddet af en stor, spirituel mester, avataren Sai Baba.

Hvor mange gange skulle jeg have de gamle kendinge før jeg var færdig med dem? - I det mindste var jeg da ikke syg; men med hensyn til mænds domæne, overfladen, samfundets veje, var jeg så? Fritz, min far og sidste mand havde haft succes i samfundet. Jeg havde altid kun passet nogenlunde ind. Nej, jeg var ikke syg, men et fremtidsbarn, skabt til lige akkurat at kunne leve i en gammel tid så længe den varede og forberedt til den ny der endnu ikke var der. Mine evner lå mestendels på områder samfundet ikke havde tradition for at honorere undtagen i exceptionelle tilfælde. Jeg var kunstner. HOV! Var der noget dér – at jeg ikke stod 100% ved min kunstnernatur? Blokerede for min energi med noget substantielt? "JA!" råbte det i mig. Mit job, så kort tid det end optager, dræner mig, fordi det ikke er mit □ □Jeg har det fordi jeg ikke tror på hverken mig selv eller overfladens velvilje! Vel ikke så sært med det evnefelt... alt taget i betragtning syntes jeg nu også at samfundet var sygt, ikke mig. Kvinder skulle f.x. partout "ud at bestille noget," kort efter at de var blevet mødre – som om den opgave ikke betød at bestille noget værdifuldt.

Er det ikke lige netop det selvfølgelige resultat af den kortsigtede tankegang samfundet slås med i dag? Mangel på skønhed, indre ro og omsorg? Konsekvenser af at hele den unge generation er blevet opdraget på institutioner som sjældent kan erstatte en **GOD** mor, vel at mærke. Var jeg så hullet, når det kom til stykket? Næ, jeg var bare kvinde i et endnu for maskulint domineret samfund under hurtig forvandling som kun kan ske nøk for nøk, for sker det på én gang, kreperer alle. Så gøs jeg pludselig. Jeg havde haft en slags SS'er siddende i min stue. Men havde jeg vidst det, ville jeg så have handlet anderledes? Fritz, der havde haft et selvværd mindre end en flues? Og sandsynligvis lige så harmløs... men det ved man jo aldrig... nej, min fornemmelse sagde mig at Fritz havde været harmløs, nok såret især Kirstines følelser meget, men den korporlige bøddel var død i ham. Han var kun meget kort tid ved Østfronten før han blev hjemsendt. De sidste, krappe bølger lagde sig. Jeg ville ikke have handlet anderledes. Jeg havde selvfølgelig heller ikke gjort krigen med. Det havde Kirstine. Jeg tænkte med vemod på alle de store kvinder historiebøgerne ikke mæler et pip om. Alle Jens Vejmands koner.

Hvad så, om Fritz havde løjet for hendes majestæt Mia? Han turde jo ikke andet. Jeg tænkte på damen fra rekreationsopholdet. Sikkert en dækhistorie for at hans følelser for mig ikke blev gengældte, et spil for at tiltvinge sig lidt medlidenhed; men mit svar "Hvad tiltrækker dig så ved mig?" havde været det samme hvis han havde været direkte. Pistolen, pillen? Manipulation for opmærksomhed – men den slap han jo ikke afsted med. Johan? Vores omverden er et spejl, en drøm. Om Johan fandtes udenfor eller kun indeni Fritz var det samme. Johan var virkelig nok, i og med at han var en side af Fritz, og løgnene overfor mig havde ramt ham selv. De afslørede og afspejlede ham og blev derfor alligevel sandheder. Flugten fra Tyskland, f.x. Havde han ikke været på flugt hele sin barndom på grund af sit tyske navn og sin medbragte bøddel-last? At min clairvoyance havde været usikker i overfladen betød altså ikke meget. Dybden var det der talte. Det her viste at jeg bare skulle

slappe af og stole på den, jeg behøvede ikke at have tjek på det hele, for mit klarsyn var fuldautomatisk... og hvorfor himle så meget op over løgne? Verdenshistorien er fuld af løgn. Skolens historiebøger, kirken ligeså – og staten. Løgn er en del af hverdagen. Det kan sågar ske, at vi mener én ting det ene øjeblik, så kommer der en AHA-oplevelse og vi mener det modsatte lige efter, men det gør jo ikke den første mening løgn. Vi er bare blevet klogere.

Alt taget i betragtning havde Fritz nok trods alt været så ærlig han turde. Det havde ramt mig så meget fordi det blev bragt bagom mit forsvar og ind i min intimsfære af en jeg havde haft et tillidsforhold til. Men lige netop derfor kunne jeg måske nu gennemskue lystløgnere og forførere, det kunne jeg takke den sidste mand og ham for. De var simpelthen mænd der var så traumatiserede at alle deres fortrængtheder var projiceret ud i en slags kontrolsky omkring dem, og så brugte de ubevidst skyen, "charme", som en slags narkose til at forvirre og lulle en så de kunne lirke sugerøret ind i ens tilsvarende energiressourcer. Klassisk sort magi, bevidst eller ej. Det har mange niveauer men er altid om magt over andre for at opfylde lavere begær og udøves altid pga. smerte og mangel på selvværd. Løgnere... deres anekdoter afslørede dem, en dårlig kropsholdning, ofte skidt helbred eller stofmisbrug, tro på mangel – mangel på tro! Og medspillerne er ikke spor bedre, har bare valgt *den* rolle – tillader det... i alt fald indtil de gennemskuer spillet og forhåbentlig gør op med det. Og hvordan gjorde **jeg** så det?

Jeg arbejdede til stadighed på at genlære "bare" at mavefornemme og være direkte tro imod det uden utidig analyse og argumentation; men processen tager sin tid. Vi har lært at styre og kontrollere os selv og omverdenen for at overleve, nogle mere eller mindre overvejende det ene, nogle begge på samme tid, samfundets pris og fordel mhp. udvikling. Jeg kender flere kvinder der gør det sidste, mange alvorligt syge. I stue med disse sande "mestre" i mere end ganske kort tid er man under lup *og* i en giftgassky. Grebet om egen tænkeevne bliver usikkert, til mindreværd, mælet mistes nærmest, og snart er man ret styrbar. Igen med mindre man er 100% åben eller har sin mavefornemmelse, for de kan ikke lige bedøves af andre end en selv, det kan bare kræve intens koncentration. Fritz var faktisk langt, mange mænd har endnu kun den udadvendte udgave, jeg oplevede en af dem til en jobsamtale engang hos A. P. Møller Mærsk som ganske ung. Han var effektiv, det var ikke min faglige kunnen det var om som jeg naivt troede, næ, han vidste bedre og tværede mig totalt ud. De ønskede ambitiøse skiderikker, så jeg faldt igennem trods mine fine karakterer. Jeg har flere gange senere fået bekræftet at det ikke var en rar arbejdsplads. Fruherrebevares.

Fritz løj dybest set ikke fordi han havde holdt på den forkerte hest, men fordi han fra start havde lært at han var værdiløs og løgn var vejen. En kuet, knækket mand lige som Hitler (Alice Miller: "I begyndelsen var Opdragelsen"), marionet for en sluttid med hypermaskuline normer. Hitler var faktisk oprindelig meget følsomt begavet såvel som ambitiøs, han havde bare en rædselsfuld opvækst som han iscenesatte igen og igen i hele sit voksenliv i væren, taler, maskepier og KZ-lejre (skulle være en engelsk opfindelse! Nå, alle folk har nu gjort lignende). Han kunne være blevet en berigelse for verden. Det blev han sådan set også, blot på ganske anden vis end *vi* synes, drev sømmet i bund så rigtig mange flere kunne indse at nu var nok nok, medvirkede til at udrense et tykt lag karma og få et underliggende lag frem. Ikke sært, Fritz havde følt sympati for ham i starten, de spejlede hinanden godt. Blot var det DK der havde knækket Fritz, lærerne, børnene, børnehjemmet, torturbødlerne, handlingslammet ham så han ikke var i stand til at følge sit sangerkald. Strengt taget var det højst sandsynligt en fordel, indledning til en langt højere udvikling. Man flytter sig ikke, strøget *med* hårene.

Jeg huskede da jeg som ganske ung havde hørt ham fortælle om forhørsmetoder fra krigens tid. SS behøvede jo ikke være sart, men måske havde han fortalt om egne erfaringer? "Man varmede nogle sten godt op. Så kørte man dem lige så stille op og ned ad offerets rygrad, så rygmarven blev varmet op. Det gav ingen langtidsskader og kunne ikke ses bagefter, men CNS gik i kage, og urin, sæd og afføring flød ud i én strøm og informationerne ligeså." Jo, han kendte til tortur i det pæne DK. Et land af mange i én verden. Mange individer, men én menneskehed – er der pletter et sted, vil de afspejles overalt. En tanke slog mig, og jeg klukkede lidt ved mig selv: Fritz havde en advokat, som i århundreder havde talt hans sag fra prædikestolene i alverdens kirker! Matthæus. For hvad var Matthæus iflg. skriften? Han var tolder. Gik romernes ærinde, krævede deres skatter ind hos sine egne landsmænd og stak desuden til side til sig selv. En forræder, løgner og bedrager, tyv og synder som alle de ærlige folk der fulgte Jesus – har vi ikke alle begået fejl? Og HAN blev den næsthøjeste af de fire berømte evangelister, lige før Johannes. Det er stadigvæk et sandt ord at det ikke er de retfærdige der behøver frelse, eller bliver det.

Jeg kom til at tænke på Fritz' børn der havde måttet leve med en far der ikke var der, ikke engang når han var til stede – det havde formodentlig været deres held – de to der havde klaret at bevare facaden og var "blevet til noget" og den ene der "ikke var noget." Hvad hvis det var lige omvendt, at den tredje var den der havde fat i sin dybere identitet? Under alle omstændigheder spejlede hun alt hans sensitive potentiale som aldrig blev brugt på den måde det skulle have været. Ikke så sært at han havde det svært med hende!

Jeg fór i blækhuset og skrev endnu et visedigt.

LØGNEREN

Det ramte mig dybt i hjertet
den dag jeg forstod at han løj
Jeg blev vred og tænkte forvirret
på om det hele var røg

Hvem var han, manden jeg kendte
der ikke turde være hvor han var
mens han sad i min varme stue
Hvad var det for byrder han bar

Og så var min vrede borte
afløst af medynk med dem
der hader sig selv så meget
at de må lyve sig frem

Vis på at være fordømte
stjæler de hvad de kan nå
Nydelige levende døde
længe før de går i stå

FRI AF
ÅRHUNDREDER
'01

11. Fri af århundreder

Kære far,

da Fritz blev begravet føltes det som om jeg også sagde endeligt farvel til dig. Det kom til at passe, der gik blot ½ år før jeg forstod. Jeg begyndte at få ondt i albuerne og maven kort efter. Min kommunale arbejdsgiver havde hidtil været et lidt fjernt begreb, men blev nu mere nærværende i dagligdagen pga. et ønske om at spare. Efter ½ års ubrudt kæde af småligheder kom den sidste dråbe til mig ifa. en "oversættelse" af dem: "Vi skal spare og vil nødig skære nogle af *værdi* fra. Vi giver Jer et par nye redskaber som sparer lidt tid, holder nogle møder med Jer hvor vi foregiver at lytte til Jer, læsser mere på og tager en bid af Jeres morgentillæg." Jeg sendte et sarkastisk indlæg til lokalavisen – til min forbløffelse besvaret af borgmesteren – og sagde op på stedet uden at vide hvordan økonomien skulle bære. Hjertet har altid ret, og *det* kunne ikke holde andet ud. Et nyt visedigt ville ud, "UHA!" står efter kapitlet lige før slutdigtet "Sølvtråden". Meget passende: "Dråberne" starter med dråber, bliver til en spandfuld følelser – der kasseres for højere følelser, dvs. erkendelser...

jeg overgav altså alt i Åndens hænder, selvom jeg naturligvis selv gjorde hvad jeg kunne, og det bar – med hjælp fra ex'en. Mave og albuer holdt op at genere efter et par måneder. Ideer til billeder og bøger og you name it haglede ud af mig indefra, som havde jeg sprængt en dæmning. "Hvad sker der her", tænkte jeg. Jeg havde da hele tiden vidst min tid med det job ville få ende når jeg var klar med mit eget! Fritz blinkede på lystavlen. I al den tid han var kommet hos mig havde han vist mig hvad underkendelse af basale evner medfører. Hvad tortur var. Hvad manglende mod til at stå ved sig selv medfører... jo, jeg vidste det inden; men min situation var jo netop ikke ubevidst og kun midlertidig? Han kom til mig som et bud om at tiden var inde til at afslutte et kapitel. Med ham døde endnu noget utroskab og angst i mig der satte den anden side i en spigertønde af mindreværd og handlingslammelse, ganske som du gjorde, far, med dig selv som med mor. Jeg sammenlignede Fritz' og mit livsforløb:

Alder	Fritz	Mia
0-7	medfødte og resulterende traumer	do traumer
8-13	skole, mobning, overgreb børnehjem	skole, mobning, incest. Fritz intro
15-17	far væk, østfront, for tidligt mand	far dør, for tidlig debut som kvinde
18-26	voksenliv etableres, familie drømme skrinlægges	do, drømme skrinlægges
35		revision, vender om
42	træffer Mia, ville have revideret, taget sangen op, fået psykologisk hjælp – men gør det ikke	
43		møder Fritz igen
70-72	anfald, rekreation, møder Mia igen	
73	dør	Fritz begraves

Som du kan se er der egentlig mange lighedspunkter, også selvom der er tale om af forskelligt køn og alder, for kun på overfladen er mennesker forskellige. Bag er vi én Ånd, konstant kommunikerende fra ende til ende, søgende øget bevidsthed, sammenhæng. En stor del af mit liv har jeg følt jeg kæmpede med at spænde en bro over en afgrund. Ind imellem så jeg at det havde at gøre med dig, og hver gang blev jeg overrasket over din betydning. Du var jo ikke til stede i mit liv siden jeg var 2 år, og du døde før du kunne have haft mere indflydelse. At netop det at du *ikke* var der var betydningsfuldt faldt mig ikke ind; men uden rollemodel måtte jeg selv konstruere broen. Nys kom jeg i tanker om noget fra jeg var 4-5 år. Efter 2 års ærligt savn slap jeg omsider min barnetro på at du elskede mig. Du gav aldrig lyd fra dig, og en dag var det bare nok. Min ubetingede tillid til alt det gamle faderlige, mandlige, den gamle Gud altså inkl., knækkede, skabte et hul i mig, et vacuum, og det har jeg slidt for selv at fylde indefra siden med min egen handlekraft, en ny Gud. Jeg tror det hele tiden var meningen til Aquarius' start, nye konstruktioner, og kun vi kan skabe dem, for vi er Guds yderste vækstlag, de nedstegne mestre.

Du skulle simpelthen ikke være min rollemodel. Så sent som i '07 drømte jeg, jeg behandlede mig selv som var jeg Hitler – pressede, straffede, svigtede, manipulerede, nedgjorde. Det gav du mig første oplæring i, men den fortsattes flinkt af mormor – "i den bedste mening." Man kan jo ikke afprogrammere noget der ikke er der. De programmer vi skal have til vore opgaver kan være barske, og vi reagerer gerne med at vælge bødlens eller offerets rolle i forsvar i tvivl om vores værd. Hvis vi imidlertid tager handsken op finder vi at vi *er* værd at elske, og gør vi det selv, **i gerning,** bliver fortiden indhentet, endda liv bagud. Vi kan rejse i tiden når vi vågner op og vender om, hele længst tilføjede "uigenkaldelige" skader. Selv hvis vi ikke direkte tager den op, for hele tilværelsen er én meditation, bare langsommere. Fritz er færdig med at være bøddel, misbruge børn og formodentlig færdig med at vende sit hjerte ryggen i en ny tilværelse. Hans mishandling af sig selv og dermed Kirstine kostede ham 20 år og hende megen smerte; men hvad er 20 år bagom, og smerte og sygdom bevirker fremskridt, set fra oven. I et liv får vi gentagne vink om hvad vil være bedst at gøre fra et center i os der husker sit værd, Gud eller hvad vi vælger at kalde det, men vi skal selv gøre arbejdet.

Lyder vi ikke af angst for smerte, fortrænger vi temaerne dybere og dybere ned i vore bevidsthedslag fra fuld bevidsthed til irritation til depression og til sidst til konkret sygdom. Så bliver det til vink med en vognstang; men selv på dette laveste, fysiske lag kan det dårlige udskilles af os. Det er bare ubehageligt og kan koste os livet; alligevel er det da bedre at afdrage vores gæld end at tage den med til næste liv og lægge til den vi skaber dér. I selve dødsøjeblikket kan vi nå meget. Fritz døde mens han betænksomt rakte Kirstine den trøje hun havde tabt. Én kærlig gerning kan gøre en verden til forskel i karma. Det er som at se en hullet dna-streng blive helet, men mere og mere omfattende til den fylder hele landet, kontinentet, kloden, solsystemet, mælkevejen, universet... vi kan hele alt, bare vi starter med No. 1, os selv... en for tidligt opslidt mand. En 30 år yngre kvinde. Hver sit miljø. Og dog. To løgnhalse. To dråber vand. Farvel far. Jeg ønsker dig alt godt fremover i et nyt liv hvor du når det du ikke nåede i dette.

Kærlig hilsen,

Mia

UHA!

Så sagde hun sit job op og smed vaskespanden væk
trodsed' sine spøgelser og var ved at dø af skræk
for spøgelserne vimsed' rundt om hende dag og nat
De hvisled': "uansvaaarlig, asocial, og pjat"

U-U-U-HA! Asocial og pjat!

Men ansvar for de andre det slår daglig nogen ihjel
hun fandt det var på tide at ta' ansvar for sig selv
Der er sagt meget fornuftigt omkring solidaritet
at uden fælles fodslag bli'r man overset

U-U-U-HA! Man blir overset!

En sag har tvende sider mindst hvad end der så ka men's
fri os for solidaritet hvis den gør ganske ens
At ha' et job der rager én betaler mad og skat
men hvad nu hvis man så går rundt med dosmerhat

U-U-U-HA! Går med dosmerhat!

Vort samfund priser gafler men hun var nu født med ske
Omsider gad hun ikke mere te sig som et fæ
Nu drog hun ud at finde vejen som hun hørte til
En kunstner uden værk er kort foruden spil

U-U-U-HA! Kort foruden spil!

Det'r den der spænder føl'ser for der når Saskatchewan
ej den der sjasker rundt med dem i en plastikspand

SØLVTRÅDEN

Som dyrebare dugperler
hvis værd kun jeg aner
løber mine nye, evige sandheder
énn for én ad erkendelsens sølvtråd
og drypper ned
i mine åbne hænder
mens jeg åndeløs ser til

Den lange tvivls flimrende gry er forbi
En klar lysstråle
fandt en sprække i det ubrydelige panser
For en tid
et sekund
en evighed
blev alt klart og selvfølgeligt

Og min tid er omkring mig
som en turkisblå sø
af umålelig dybde

Jeg åbner mig i et jubelskrig
Nu springer foråret ud
sammen med mit hjerte